SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 12. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 20, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го СІЧНЯ 1988 Ч. 12. РІК XCV

...ЕН В ТОРОНТО ОБОРОНЯЄ М. ГОРБАЛЯ

Торонто. — Відділ „Письменників у тюрмі" при Клюбі ПЕН у Торонто вибрав Миколу Горбаля своїм почесним членом. Члени Управи вислали два листи до М. Горбаля порученою поштою і обидва вернулися із заміткою „Retour /inconu".

На останньому конґресі ПЕН з початком грудня в Пуерто Ріко винесено резолюцію, яка осуджує недоставлювання листів, що порушує угоду Міжнародного поштового об'єднання. В резолюціях також засуджено жалюгідні обставини в таборі 389/36. Копію резолюції вислано до Міхаїла Ґорбачова, а копію листа про обставини в таборі дістав також командант табору.

„Відділ письменників у тюрмі" видрукував картку, готову до висилки і заадресовану до Ґорбачова. Такі картки роздають на літературних читаннях та розсилають зацікавленим. Все, що слід зробити, це підписатися на картці, приліпити поштовий значок та вислати. Особи чи організації зацікавлені тими картками можуть звернутися на адресу: International PEN, The Canadian Centre, 24 Ryerson Ave., Toronto, Ont., M5T 2P3 Canada.

Бостон святкуватиме роковини державности

Бостон. — Український Конґресовий Комітет Америки, Відділ в Бостоні, повідомляє громадянство міста та околиці про відзначення 70-ої річниці проголошення Української Народної Республіки та офіційного започаткування відзначення 1000-ліття Християнства в Україні.

Свято розпочато вже 11-го січня 1988 року виставкою „Зруйновані архітектурні пам'ятки Києва", яка триватиме до 22-го січня 1988 року, в стейтовому столичному домі. У п'ятницю, 22-го січня ц.р., о год. 12-ій вполудне, відбудеться піднесення українського прапору біля міської ратуші. Опісля у вестибюлі відбудеться коротка програма яка включатиме: молитви, прочитання проклямації з нагоди Дня Української Незалежности, привіти, спів. До участи є запрошені представники Міської управи та поневолених народів.

Також в п'ятницю, о год. 7:30 вечора буде соборний Молебень в українській католицькій церкві Христа Царя, при 146 Форест Гілл вул., Джемейка Плейн, який відслужить о. архимандрит Андрій Партикевич, парох української православної церкви св. Андрія, і о. Олександер Кенез, парох церкви в наміренні українського народу з нагоди 70-ліття української державности і 1000-ліття Українського Християнства.

У неділю, 24-го січня ц.р., в год. 12:30 по полудні відбудеться Академія в залі української православної парохії св. Андрея, при 24 Орчард Гілл рд., Джемейка Плейн. Перед академією відбудеться апель молодечих організацій Осередку СУМА і Станиць Пласту та станиці українських ветеранів ОбВУА. Головну доповідь виголосить ред. Ярослав Гайвас. В мистецькій програмі будуть брати участь: хори церков, молодь Осередку СУМА і Станиці Пласту та інших.

СВЯТКУВАННЯ В КАРТЕРЕТІ

Картерет, Н.Дж. — Місцева громада відсвяткує урочисто День Державности, який буде пов'язаний з 1000-літтям Хрищення України. У четвер, 21-го січня ц.р., о год. 7-ій вечора посадник міста підпише проклямацію, в п'ятницю, вранці 22-го січня буде вивішення прапорів, у неділю вранці, 24-го січня, в обидвох церквах відправляться Богослуження, а в год. 4-ій по полудні того ж дня в Українському Громадському Домі відбудеться святочна академія на якій доповідь виголосить Василь Матлаґа.

Українці беруть участь у мандрівній виставці Пенсильванії

Гаррісбурґ, Па. — Пенсильванійська комісія спадщини при співучасті Інституту Балча для етнічних студій у Філядельфії підготовляє мандрівну виставку п.н. „Традиційне прикладне мистецтво в сьогоднішній спільноті", яка має показати важливу ролю, що її відограє оригінальне ручне прикладне мистецтво різних етнічних груп в сьогоднішньому промисловому світі.

Мандрівна виставка буде тривати від грудня 1988 року до кінця березня 1990 року, а відкриття її відбудеться в Інституті Балча 10-го грудня 1988 року. Відтак виставка буде мандрувати по різних музеях Пенсильванії.

Поміж усіми цікавими творами прикладного мистецтва, які підготовляється на цю виставку, будуть також українські писанки.

Організатори того широкого пляну отримали на нього даток від Крайової фундації для гуманітарних наук у висоті 183,640 дол., а директором проєкту є д-р Шалом Ставб, екзекутивний директор Комісії спадщини.

ЗСА підписали науковий договір з СССР

Москва. — Минулого тижня, 14-го січня ц.р., тут у столиці Совєтського Союзу, американські і совєтські науковці підписали формальний договір про наукову співпрацю між З'єднаними Стейтами Америки і СССР.

Із совєтської сторони договір підписав президент Академії наук СССР Гурій Марчук, а з американської, президент Крайової академії наук Френк Пресс. Виступаючи на пресовій конференції після підписання договору, Г. Марчук заявив, що залишилось ще до вирішення декілька менш важливих справ, які будуть скоро полагоджені спільною совєтсько-американською комісією. Совєтський вчений мав на увазі відмову віз декільком жидівським вченим у поїздці на Захід, нібито з огляду на безпеку країни.

Г. Марчук признався, що „совєтське суспільство довгий час керувалося неґативними доґмами", але він вірить у корисні зміни, які незабаром будуть переведені на усіх відтинках життя. „Не можна усі проблеми вирішити за один раз, — заявив Марчук, — ми їх вирішуватимемо постепенно у переконанні, що рішення будуть корисними для цілого суспільства".

Деякі американські вчені, навіть члени Крайової академії наук, мають застереження до підписаного договору, кажучи, що він відкриває двері для совєтських науковців і псевдонауковців тобто аґентів КҐБ, до американської науки в усіх ділянках, включно з модерною технологією, за якою вже довший час полюють працівники совєтської розвідки.

КВИТКИ НА КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ В АТЛАНТІ — ВИПРОДАНІ

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Як інформує управа хору з Атланти, Джорджія, квитки на концерт української релігійної музики, що буде повторений там в неділю, 28-го лютого, після прем'єри в Ню Йоркув неділю, 14-го лютого ц.р. вже випродані.

На концерт в Атланті приїжджає також два автобуси українців з Фльориди.

Участь у концерті в Атланті заповіли губернатор Джорджії, мейор Атланти, обидва сенатори, численні конґресмени, як також релігійні провідники протестантського руху в ЗСА.

Концерт в тому місті має широкий розголос по телевізії, радіо і в пресі, про що подбав хор у тісній співпраці з Ларисою Барабаш-Темпл, представницею Фундації ім. Мазепи в Атланті. На день концерту губернатор і мейор видадуть проклямації з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні.

Українська коляда пролунала в Монтреальськім музеї

Монтреаль (Л. Гаврилюк). — У неділю, 10-го січня ц.р., місцева українська громада в Монтреалі розпочала свої святкування 1000-ліття Хрищення України концертом колядок у Монтреальськім музеї красного мистецтва.

Хор православного собору св. Софії під проводом Василя Волощука ввійшов на залю співаючи „Ой видить Бог". Попереду йшли малі дівчата в народних строях із звіздою та колачем. З ними йшов старший чоловік і ніс рушником перев'язаний дідух. Хористки вдягнені в довгі чорні спідниці та вишивані блюзки з хористами в чорних костюмах і білих сорочках, зробили гарне враження.

Господинею свята була Сенді Кравченко, молода журналістка в телевізійній станції Сі-Еф-Сі-Еф у Монтреалі. С. Кравченко, українка четвертого покоління з Вінніпеґу, пояснювала українські різдвяні звичаї англійською та французькою мовами. Текст її розповіді був уміло пов'язаний із змістом виконаних колядок.

Диригентові хору В. Волощукові належить признання за вибір та добре виконання старих і мало відомих коляд: „Встань Давиде", „Пресвята Марія сина породила", та „На святий вечір". Особливо рясних оплесків здобув собі хор виконанням коляди „Бог предвічний" та щедрівки „На Йорданській річці".

На закінчення цього пополудневого концерту, о. Ігор Куташ, парох православного собору св. Софії, коротко розповів про святкування 1000-ліття Хрищення українського народу в цім році та звернув увагу присутніх на те, що хор присвятив цьому ювілею своє виконання Дмитра Бортнянського „Хваліте Господа з небес". На кінець хор проспівав Леонтовича „Щедрик" так вдало, що публіка примусила його повторити.

Цей український концерт був останнім у програмі різдвяних виступів, які організував Комітет добровольців при Монтреальськім музеї. Ціллю цих концертів було познайомити монтреальську спільноту із етнічними культурами.

Це не вперше українці взяли участь в культурно-освітній програмі музею. В минулому були там концерти піяністів Люби Жук та Іринея Жук і виставлялися картини Василя Курилика.

Після концерту присутні оглядали ялинки, якими були прикрашені заля та головні сходи музею. Українська ялинка, яку прибрали членки Союзу Українок відділу „Доньки України" викликувала подив оглядачів своїми маленькими вишиваними подушечками.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ В ДЖЕРЗІ СИТІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Тут в неділю, 24-го січня ц.р., о год. 3-ій по полудні в Українському Народному Домі, при 92 Фліт вулиці, відбудеться відзначення державности і соборности України, що його влаштовують відділ УККА та місцеві організації. Святочну доповідь виголосить д-р Лариса Лозинська-Кий, виступлять хор „Кобза"- диригент Андрій Фарміґа, і танцювальна група Українського Народного Дому під кер. Івана Ленчука і Зірки Кобаснюк, а з грою на фортепіяні — Орест Герасимчук і Роман Шевчук.

Два брати-українці були гінцями в естафеті олімпійського смолоскипу

Торонто. — Як подає газета „Торонто Стар", два брати, 13-літній Роман і 14-літній Степан Галько, пережили незабутній момент — стали гінцями в естафеті смолоскипу на зимові Олімпійські Ігрища, які починаються в Калґарі, Альта 14-го лютого 1988 року. Хоч газета не зазначує національности братів, то їхні імена й прізвища та ім'я і прізвище їх бабуні Анни Іванчук, вказують на їхню українську національність.

Брати живуть у місцевості Болтон коло Оренджвілл. Вони мали рідкісне щастя стати разом із 6,214 олімпійськими гінцями, вибраними льотерійним способом з-поміж 6.6 мільйонів аплікантів. Роман вислав 514 Степан 513 аплікацій. Їхня 9-літня сестра Роксана вислала теж 19 аплікацій, але їй не пощастило бути вибраною. Кожний гінець мав пробігти один кілометр з 5-ти фунтовим смолоскипом.

Степан передав смолоскип Романові .До цієї події брати приготовлялися, вправляючи повільний біг із тягарем вагою смолоскипа. Оба брати грають гокей і сподіваються в майбутньому взяти участь в олімпійських змаганнях.

Чисельно зібрані глядачі, батьки, бабуня, приятелі й шкільні товариші Степана й Романа вітали їх оплесками й радісними окликами.

— „Я роблю це для Канади — сказав Степан. — Ціла Канада спостерігатиме хід Олімпіяди й я допоміг перенести сюди смолоскип".

Гордий батько заявив: „Хочеться плакати, коли бачите власних дітей, які беруть участь у такому історичному моменті".

Естафета впоперек Канади триватиме 88 днів. У естафеті в 36-му дні її тривання взяла теж участь Діяна Цюцюра (прізвище вказує на українку) з Кеймбридж, Канада.

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Тут у суботу, 23-го січня ц.р., в готелі Франклін Плаза при 17-та і Рейс вулицях відбудеться бенкет і баль інженерів з презентацією дебютанток. Коктейл в год. 6-ій вечора, бенкет в 7-ій, а початок балю в год. 9-ій вечора на якому приграватиме оркестра „Темпо". Імпрезу влаштовує ТУІА, Відділ у Філядельфії.

В Гаїті відбуся „шов" президентських виборів

Порт-О-Пренс, Гаїті. — В неділю, 17-го січня ц.р., тут відбувся свого роду шов президентських виборів, що його заініціювала військова хунта, яка керує країною від часу осунення тамошнього диктатора Джіна-Клявда Дуваліє.

Лідери опозиційних партій самі не брали участи у президентських виборах і, на думку багатьох політичних спостерігачів, зорганізували досить ефектовний тихий спротив, так, що фактично населення збойкотувало зорганізовані хунтою вибори. Хунта, на чолі якої, як відомо, стоїть ген. лейтенант Генрі Немпі, також не спала. Щоб показати закордонним спостерігачам і кореспондентам, що вибори таки відбуваються, військові відділи і поліція силою зганяли до урн населення, включаючи у число голосуючих також 16-17 літніх юнюнаків і дівчат, бо і так ніхто не перевіряв їхнього віку і їхніх пашпортів.

Чому взагалі відбулися вибори? З'єднані Стейти Америки, аж до попередніх так званих „кривавих" виборів, у яких загинуло кільканадесять осіб, а кількасот були поранені, Вашінґтон наказав стримати військову і частину економічної допомоги для Гаїті на суму понад 75 мільйонів долярів. Кажуть, що гроші говорять У випадку Гаїті доляри заговорили і хунта зрозуміла, що без американської допомоги вона не зможе довго втриматись при владі, бо нарід збунтується і вся комедія „нової гаїтської демократії" може закінчитись так, як з диктатором Дуваліє.

Під час теперішніх виборів не було вбивств, стрілянини, але були всюди присутні вояки озброєні машиновою зброєю, навіть при урнах держали стійку озброєні люди, а вулиці усіх більших і менших місцевостей патролювали панцерні вози і тягарові автомобілі, виповнені вояками. Ген. Г. Немпі у передвиборчій заяві скинув усю вину за неуспішні попередні вибори на лідерів опозиційних партій і на так звану електоральну комісію, яка складалася з представників різних партій. Після того Немпі розв'язав згадану комісію і створив іншу „свою", контрольовану хунтою. Принаймні три з усіх 11 кандидтів на президента внесли формальний протест до військового уряду і копію протесту передали закордонним кореспондентам. Їхня доля, як заявили спостерігачі, напевно не буде завидною.

Висліду „виборів" покищо ще не оголошено, але кого б хунта не проголосила президентом, його напевно не визнає жадна з держав, бо президентські вибори були без сумніву пофальшовані. Діти по 12 років і старші показували на руках позначення, що означає, що вони вже віддали свій голос за кілька срібняків.

Державний департамент у Вашінґтоні назвав вибори в Гаїті черговим обманом гаїтського народу і насмішкою над його почуваннями.

Нобелівські лавреати обговорюють світові проблеми

Париж, Франція. — Агенство Ассошіейтед Пресс інформує із столиці Франції, що там відбувається незвичайна нарада Нобелівських лавреатів, зокрема лавреатів миру, які спільно з офіційними представниками французького уряду, обговорюють світові проблеми, зокрема можливість нуклеарного роззброєння, припинення льокальних війн і підписання мирових договорів, зупинення тероризму, епідемію застрашуючої хвороби АІДС, порушення прав людини багатьма країнами, голод в поодиноких державах, розвиток науки і технології тощо.

Конференцію відкрив формально президент Франції Франсуа Міттеран і після привітання 77-ох лавреатів, які прибули сюди з 18 країн, виголосив довше вступне слово наголошуючи справи і проблеми, які чекають розв'язки. Він в особливий спосіб звернувся з проханням до письменників, поетів, вчених дослідників, політиків, журналістів та інших позитивно впливати на свої уряди і спільноту та шукати шляхів, які поведуть людство до миру у XXI столітті.

Серед учасників було видно колишнього державного секретаря ЗСА Генрі Кісінджера, письменника і громадського активіста Елі Візеля, британського новеліста Вілліяма Голдінга, колишнього канцлера уряду Західньої Німеччини Віллі Брандта, колюмбійського автора Ґабрієля Ґарсію Марквіса та багатьох інших.

Е. Візель, який прибув до Парижу з Польщі,де він брав участь у відзначенні річниці визволення з гітлерівських концтаборів в'язнів, зокрема з Авшвіцу, заявив присутнім, що нагороджені високим відзначенням Нобеля особи несуть на собі певну моральну відповідальність за долю світу і мир у всіх країнах, де ще сьогодні

(Закінчення на ст. 8-ій)

У СВІТІ

МАСОВІ ДЕМОНСТРАЦІЇ і льокальні виступи палестинців на окупованих Ізраїлем землях, зокрема в змузі Гази і на західньому березі ріки Йордан, продовжуються з повною силою, не зважаючи на поліційні й військові обмеження, проголошення вийняткогово стану і держання під вартою цілих кварталів арабських поселень. Також у східньому Єрусалимі араби-мусулмани зударились з поліцією і військовими частинами, біля найбільшої святині Ісляму Куббат ас-Сахра, де, як передали пророки, Магомет вніся на небо. Поліція і військо вживали сльозоточивий газ, а демонстранти обкидали поліцію градом каміння. Група молодих демонстрантів вихопила навіть в одного поліціянта пістолю, після чого більша група ізраїльської поліції, згідно з інформацією Ассошіейтед Пресс, оточили мечеть, ввірвалась в середину і почала масакрувати гумовими і дерев'яними палицями арабів, які там молилися. Цей брутальний акт викликав особливу злість арабського населення і осуд закордонних дипломатів.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ СССР Едуард А. Шеварднадзе прибув до Бонну, столиці Федеративної Німецької Республіки, для ведення переговорів з канцлером західньонімецького уряду Гельмутом Колем й членами його кабінету. На летовищі в Кельні Шеварднадзе заявив кореспондентам, що наявність ширших зв'язків представників Заходу і соціялістичних держав свідчить про нову еру у відносинах, яку треба скріплювати. Політичні спостерігачі кажуть, що головною метою приїзду совєтського міністра є підготова приїзду до Західньої Німеччини генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова.

М. ҐОРБАЧОВ ЗУСТРІВСЯ З А. САХАРОВИМ

Москва. — Міхаїл Ґорбачов, генеральний секретар ЦК КПСС, зустрівся 15-го січня ц.р., з академіком Андреєм Сахаровим, провідним правозахисником і оборонцем в'язнів сумління.

Під час зустрічі А. Сахаров, який, як відомо, був звільнений М. Ґорбачовим з внутрішнього екзилю в місцевості Ґорькі 13 місяців тому і отримав дозвіл назад повернутися до Москви із своєю дружиною Єленою Боннер, поновив своє прохання про звільнення совєтських дисидентів і покращання еміґраційного закону для тих осіб, які бажають виїхати з СССР, — заявив пізніше кореспондентам американський індустріяліст і мультимільйонер д-р Арманд Гаммер, приятель совєтських керівників від Владіміра Леніна починаючи і на М. Ґорбачову кінчаючи.

Д-р А. Гаммер заявив під час інтерв'ю, що М. Ґорбачов не займав словного становища до прохання А. Сахарова, але прийняв вручену йому листу осіб. Авдієнція А. Сахарова в М. Ґорбачова відбулася після майже тригодинної сесії генерального секретаря з представниками новосформованої групи, яка назвала себе Міжнародним фондом для збереження людства, які правдоподібно, пропонували М. Ґорбачову, щоб він прийняв Сахарова на розмову, що можна вважати незвичайною подією, бо досі не було такого випадку щоб найвищий речник Совєтського Союзу зустрічався прилюдно з критиком внутрішніх відносин. Між іншим фотомонтажі із зустрічі були передані крайовою телестанцією „Время". Також совєтське пресове агентство ТАСС передало по-російськи і англійськи інформацію про авдієнцію А. Сахарова у генерального секретаря ЦК КПСС і заввагу Сахарова, що СССР повинен якнайскорше відтягнути свої війська з Афганістану. Раніше ця й інші вимоги Сахарова були причиною його внутрішнього азилю у місцевості забороненій для відвідин чужинців.

Як відомо, академік А. Сахаров отримав в 1975 році Нобелівську нагороду миру за свою активність в обороні прав людини в СССР і сьогодні все ще вважається авторитетом в наукових колах СССР.

Н. Рижков позитивно висловився про Р. Валлєнберґа

Стокгольм, Швеція. — Відвідуючи недавно Швецію, голова Ради Міністрів СССР Ніколай І. Рижков позитивно висловився про Рауля Валлєнберґа, який під час Другої світової війни, будучи на службі першого секретаря шведської амбасади в Будапешті, Мадярщина, врятував принаймні 20,000 жидів перед видимою смертю. Він заявив, мабуть перший раз в історії розшуку за Валлєнберґом, що „я не можу багато додати до того, що вже було офіційно сказано про його долю, але ми позитивно оцінюємо його гуманітарну працю, якою він займався".

Раніше совєтські представники такої ранги як Н. Рижков, або взагалі не займали жадного становища до справи Валлєнберґа, або ляконічно відповідали, що він помер в 1947 році в Луб'янській тюрмі від серцевої атаки на 34-му році життя. В останньому часі сестра Валлєнберґа Ніна Ляґерґрін, беручи до уваги дещо інший підхід у політиці теперішнього керівника Міхаїла Ґорбачова, написала до нього листа з проханням докладно вияснити справу її брата. На превелике здивування М. Ґорбачов повторив тільки колишні інформації, не признавшись навіть, що Валлєнберґ попав в 1945 році в полон до совєтів і від того часу пропав по ньому слід.

У пізніших роках його судили за шпигунство в користь західніх альянтів.

Коли минуло ще кілька років, а розшуки за шведським дипломатом не припинялись, Совєтський Союз офіційно повідомив кореспондентів, що Валлєнберґ помер в Москві. В'язні, які поверталися з концтаборів після відбуття відбутих реченців казали однак, що бачили Валлєнберґа в одному з концтаборів на Колимі. Тепер, очевидно, з престижевих мотивів, Совєтському Союзові не випадає сказати світові всю правду про Валлєнберґа і про багатьох інших „валлєнберґів", що померли смертю мучеників у численних совєтських концтаборах, тюрмах і у психіятричних заведеннях КҐБ.

В АМЕРИЦІ

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА РОНАЛДА РЕҐЕНА застановлявся над тим в який спосіб можна було б запобігти доставі Іранові „Сілкворм ракет". Запропоновано зупиняти кораблі, що доставляють ці ракети Іранові, одначе цю пропозицію відкинуто з огляду на те, що це не виглядало надто законно й дипломатично нерозважно.

У ШАРЛОТ, ПІВНІЧНА КАРОЛАЙНА, місцева газета „Шарлотте Обзервер" подала вістку, що бракує багато документів пов'язаних з грошовими трансакціями провідника телевізійної церкви „ПТЛ" Джиммі Бейкера. Неназвані джерела повідомили кореспондента газети, що тисячі документів було знищено перед відходом Бейкера. Все це створює труднощі у інвестиґації цієї справи федеральними чинниками. Одначе, якщо повищі інформації виявляться правдивими, то федеральні урядники будуть змушені започаткувати кримінальне слідство.

В НЕДІЛЮ, 17-ГО СІЧНЯ ц.р., у Ню Йорку відбулася чисельна демонстрація робітників і читачів газети „Ню Йорк Пост", як протест проти її ліквідації з огляду на законопроєкт, який нишком-тишком долучив до бюджету массачусетський сенатор демократ Едвард Кеннеді. В демонстрації взяли участь крім мейора міста Едварда Кача, сенатор Даніел Мойниген і кардинал Джан О'Коннор, які заявили, що зроблять все в їхніх силах, щоб не допустити до ліквідації газети.

У ВАШІНҐТОНІ ДЕРЖАВНИЙ секретар Джордж Шульц заявив публічно, що Совєтський Союз не спішиться виконувати рішення Ради Безпеки ООН про зупинення достави зброї Іранові. Не зважаючи на те, що СССР погодився і підтримав це рішення, дії Москви не є співмірними з її заявами.

СТАТИСТИКА ТОРГІВЛІ ЗСА за листопад виказує 25-відсотковий спад у торговельному дефіциті до суми 13.2 біл. дол., а натомість збільшився експорт американських товарів. Секретар торгівлі ЗСА, Вілліям Веріті сказав, що всі повинні бути задоволені, що експорт американських виробів збільшився.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster Send address changes to
"Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N J 07302
Tel (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N J

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N J 07303

Ґорбачов і Сахаров

Міхаїл Ґорбачов, формально генеральний секретар компартії СССР, фактично диктатор совєтської імперії, прийняв 15-го січня ц.р. у своєму кабінеті у Кремлі Андрея Сахарова, за фахом фізика, члена Академії Наук СССР, лавреата Нобеля, який тепер є в Совєтському Союзі наче символом боротьби за права людини. Сахаров передав Ґорбачову листу 200 політичних в'язнів які все ще перебувають або у ,,психушках", або в різних далеких ҐУЛаґах. Ґорбачов цю листу прийняв, але нічого не відповів: напевне передасть її КҐБ, яке в добі ,,ґласности і перестройки" все ще є справжньою керівною силою в імперії, яка виарештовує ,,ворогів народу" і каптуровим судом засуджує на різні кари та рішає про продовжування засуду або звільнення засуджених.

Цю авдієнцію Сахарова передали на телевізії : це був знову пропаґандивний трюк Ґорбачова, щоби представити себе, як миротворця і звеличника прав людини. Водночас Ґорбачов проголосив, що заснувалася міжнародна організація під назвою Міжнародний Фонд для збереження людськости. Це ніби спонзорована Совєтським Союзом організація, яка має за ціль скасування взагалі атомової зброї. З-посеред 30-ти членів Ради цієї організації присутніми були 24 особи з різних країн, також від Ізраїля. З Америки присутнім був відомий русофіл і, як кажуть німці — ,,недільний комуніст", мільйонер Арманд Гаммер, 89-річний президент американської промислової корпорації, який від довгих літ торгує з СССР та сам обнизив себе до ролі совєтського аґента-посередника, коли не соромився постачати від КҐБ пофальшовані ,,документи" на судову розправу проти Івана Дем'янюка в Єрусалимі. Диктор совєтської телевізії називав по абетці всіх присутніх. Це була тригодинна пропаґандивна комедія, потрібна, видно Ґорбачову для автореклями, щоби скріпити свою популярність у Совєтському Союзі та серед таких ,,пісніків" як Арманд Гаммер.

Кого Сахаров поставив на листу політв'язнів — невідомо. Організація Міжнародна Амнестія з центром у Лондоні, яка веде реєстр політв'язнів у СССР, уважає, що є їх тисячі, а не 200. Після цього тригодинного видовища в Кремлі Сахаров перевів власну пресову конференцію, на якій закликав володарів Кремля, щоби ,,якнайшвидше" відкликали війська з Афґаністану. Саме виступ Сахарова з критикою окупації Афганістану був безпосередньою причиною заслання Брежнєвим до Ґорького, де він перебував під домашнім арештом, аж поки, поверх рік тому, Ґорбачов дозволив йому на поворот до Москви і дальшу працю в Академії Наук. Сахаров був співтворцем совєтської водневої зброї, але згодом проголосив був, що він є ворогом цієї та атомової зброї. КҐБ вважає, що Сахаров ,,забагато знає" про стан совєтських сил і тому не дозволили йому поїхати на церемонію передачі нагороди Нобеля — так само, як не дозволили були поїхати письменникові Пастернакові на відібрання нагороди Нобеля за його повість ,,Доктор Живаґо", що її щойно тепер ,,реґабілітовано" і мають видати.

Міхаїл Ґорбачов доказав ще раз, що він майстер гри на терені політичної пропаґанди. В Совєтському Союзі стало — як це було за Хрущова — трохи ,,легше жити". Але в найважливішій ділянці — справжньої свободи людини і скасування марксистської догми щодо державного монополю на всю продукцію і її розподіл — все ще немає змін. Коли Ґорбачов визнав колективне сільське господарство за одну з основ совєтської державної системи, то сам собі заперечив, що він виведе Совєтський Союз із страхітливої економічної кризи. Як довго вдасться йому лявірувати між марксизмом і ,,перестройкою" — по лінії демократизації режиму та господарської політики — трудно сказати, але одно певне: що той експеримент буде тільки пропаґандивним епізодом, як була ера НЕП-у і десталінізація за Нікіти Хрущова.

Володимир Яців

ПОЛЬЩА НА ДРУГОМУ ЕТАПІ ,,РЕВОЛЮЦІЙНИХ" РЕФОРМ

II.

Від деякого часу можна запримітити виразний перелом у свідомості польського суспільства на відтинку політичному. На їхній погляд, революційні реформи в другому етапі в рамках цієї самої системи видаються їм неможливі до зреалізування, і тому вони є переконані, що єдиною рецептою на зліквідування цієї затяжної кризи є не революційна реформа системи, але зміна тоталітарного державного устрою. Деякі письменники, які є прихильниками Ліберально-Демократичної партії ,,Неподлеглосьць", переконані в тому, що наближається вибух ,,вулкану", який не є підготований, як теж не організований партіями чи угрупованнями, і який, на думку патріотів, не є побажаний.

Треба ствердити, що вислід плебісциту мав свої наслідки зараз в перших днях грудня після плебісциту і програній генерала. Громадяни почали викуповувати харчі і товари першої потреби, передбачаючи підвищення цін на товари першої потреби і послуги. Таке рішення громадян негативно впливає на господарку країни, що сьогодні переживає велику кризу, що її уряд думає побороти коштом громадян.

Обсерватори руху спротиву режимові генерала Ярузельського і його реформам у другому етапі, рахуються з можливістю фізичного знищення противників режиму, через інфільтрацію членів Служби Безпеки (СБ) до політичних партій чи організацій, які своїм злодіянням можуть причинитися до раптовного зриву суспільства. Насувається питання, чи новостворена партія, або угруповання, які є малознані суспільності, і програма яких є маловідома громадянам, зуміє в хвилині народного спротиву здобути підтримку громадян. Таку подібну програму має Конфедерація Незалежної Польщі, яка у своїй діяльності бере під увагу не тільки можливість суспільних заворушень, але теж уступок зі сторони влади.

Члени конфедерації твердять, що вже тепер можна зауважити деякі уступки зі сторони влади, яка шукає розв'язки проблеми, що заіснувала на відтинку господарському, як теж на відтинку суспільно-політичному. Вони уважають, що створення Ради консулятивної, яка не принесла ще позитивних наслідків для добра справи, чи офіційні наради в справі покликання до життя християнських профспілкових організацій є тими факторами зі сторони влади, що шукає розв'язки проблеми. Деякі угруповання передбачають, що в другому етапі заповіджених реформ, влада буде стреміти до відвоювання втраченого довір'я, яке їй є конче потрібне до перепровадження реформи, не зважаючи на це, що вислід плебісциту був в їхню некористь. Тому, на їх думку, в найближчому часі будуть запропоновані пропозиції порозуміння, які мали б йти в користь загального добра країни.

Однак можна сказати, що ці передбачування деяких політичних партій чи угруповань неоправдані, тому що Комуністична партія ПЗРП і уряд не думає зректися своїх привілеїв, які забезпечують їм вигідне життя. Правдою є, що уряд зробив деякі полегші на відтинку господарському, однак такі зміни, як дозвіл на творення підприємств і організування підприємців і промисловців у вільні професійні товариства тільки у визначених владою містах таких, як Варшава і Краків не розв'язує проблем, ані на господарському, ані на суспільно-політичному відтинках. На відтинку господарському колишній журналіст Александер Пашинський старається перепровадити в життя свої ідеї, які, на його думку, повинні мати вплив на господарку країни. Журналіст стає підприємцем, основником компанії ,,Муратор", завдання якої є давати поради, як будувати мешканеві доми. Він каже, що його ціллю не є організування підприємств, але у зорганізованих приватних підприємствах він бачить дорогу до повалення державного монополю, що керує господаркою країни. Подібні думки висловлює професор Ґданського університету Д. Філяр, який на підставі статистичних даних твердить, що від 1981 року привітний сектор становить п'ять відсотків у загальному національному приході, і тому, на його думку і президента національного банку Владислава Бацка, треба підтримати приватні підприємства, які допомагають урухомити господарське життя країни.

Вкінці сам прем'єр-міністер ПНР Здзіслав Садовський каже, що коли уряд пробував у минулому перепровадити реформи, то в тому часі він обмежувався тільки до економічних змін, не звертаючи уваги на це, що правдиві реформи вимагають політичних змін. На його думку, повинно наступити скорочення компетенцій центрального уряду, щоб уможливити громадянам робити рішення у малих і більших справах. Власники приватних підприємств, робітники, як теж політична опозиція до уряду генерала Ярузельського не вірить словам партійних бюрократів, а уважає, що розв'язка цих проблем прийде тоді, коли в Польщі наступить зміна на господарському і політичному відтинках.

Володимир Барагура

,,БЕЗ КВІТІВ ЖИТТЯ БУЛО Б СІРЕ, НУДНЕ Й БІДНЕ"...

Пилип Вакуленко, ,,Романтика й квіти", Українське Видавництво Австраліяна 1987, формат 10"x 7 1/2", стор. 48, тверда кольорова обкладинка, ціна 15 амер. дол.

Вибагливі бібліофільські видання, які поєднували б вартісний зміст, інтересну тематику та досконалу форму подачі матеріялу з естетикою зовнішнього оформлення, належать у нас до рідкісних появ.

Причин до цього багато, назвати б тільки деякі. Перше — наша національна збірнота чисельно замала, в тому плівка читацької публіки тоненька. Наш читач наставлений радше на утилітарну лектуру, ніж на люксусове видання, яке заспокоювало б одночасно інтелектуально-пізнавальні та емоційні потреби та давало б насолоду своїм вибагливим із естетичного боку зовнішнім оформленням.

Інша причина — це високі кошти вибагливих бібліофільських видань, а наше громадянство не таке то заможне, щоб могло собі позволити на надто високі витрати. Не маємо теж установ, які розпоряджали б такими фондами, щоб видати книжку без уваги на те, чи вона знайде відборцяпокупця.

До деякої міри цю прогалину виповняють, на жаль, звичайно, після смерти, альбоми картин наших образотворчих мистців. У тому велика заслуга дружин покійних.

Книга має свою прадавню естетичну традицію, коли то писці, а потім перводрукарі з материнським піклунством вкладали свою любов і труд в оформлення книги.

Проте знаходяться такі індивідуальні ентузіясти, такі до нестями закохані й одержимі естетикою друкованого слова, що власними силами й фондами без уваги на матеріяльні витрати, рішаються здійснювати люксусово-бібліофільські видання.

До таких належить наш земляк із Австралії — Пилип Вакуленко, який впродовж короткого часу видав уже другу свою бібліофільську книгу п. з. ,,Романтика й дикі квіти". Перше його люксусове видання, це ,,У царстві коралів".

Уже самі заголовки книг Вакуленка показують любов і замилування автора-видавця до краси природи, зокрема до екзотичної, рідкісної, тяжко доступної фльори. Хоч автор пише про себе у вступі, що він не є ученим ботаніком-дослідником, тільки ,,любителем того, що нам подарувала природа", то він прозраджує солідне професійне знання, перепущене через призму свого романтичного відчування, уяви й душі. Так і видно, що його любов до природи, це закоханість у чарі краси, це ціль його життя.

Віддаючи свою книжку в руки українського читача, Вакуленко ,,сподівається, що читач матиме стільки насолоди, скільки мав автор, подорожуючи чудовими краєвидами західньої Австралії та фотографуючи дива — квіти для цієї книжки". Автор дивиться на природу, на її красу, як на живу істоту, подібно, як славний бельгійський письменник, філософ і природник нобеліст Моріс Метерлінк, автор трактату ,,Інтелігентність квітів".

П. Вакуленко йде слідами великих відкривців своєрідної австралійської фльори, яка стала відомою світові щойно після відкрить чисельних европейських мореплавців з початком XVII століття й розцвіла повністю в окрему галузь ботаніки в XVII столітті. В тому періоді наукові експедиції з ботаніками й ґраверами-ілюстраторами клясифікували багатющі ґатунки австралійських квітів і зображували зорово досі незнані европейцям породи квітів, красі яких не дорівнюють ніякі квіти инши континентів.

Ці дослідники серед найтяжчих умовин мандрівок — бурхливі океани, підводні скелі й рафи, безводдя й безхліб'я, суворий клімат, небезпеки з боку абориґенів, недуги, на які не знали ліків, нараження життя — всеціло віддавалися пристрасті любови до природи. П. Вакуленко теж поборює всякі трудноці в ім'я цієї любови, зокрема до квітів, бо на його думку ,,квіти відіграють важливу ролю в житті людини. Вони не тільки милують око, а й підіймають нас на дусі, постачають ліки, чарують своєю надзвичайною красою, захоплюють формою пелюсток та гамою кольорів. Природа і квіти в українській духовій культурі творять одно ціле. Без них життя було б сіре, нудне й бідне".

Автор захоплений не тільки квітами. Його манить і життя в морських глибинах і тварини та мальовничі краєвиди. Після вступу, в якому з'ясовує спонуки й характер книги та після історії відкриття унікальних квітів Австралії, їх наукової клясифікації ботаніками, автор дальші сторінки книги присвячує багатющій серії досконало зфотографованих і бездоганно реп-

(Закінчення на ст. 8-ій)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ЧИ УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ Є ЛИШЕ МІСЦЕВОЮ УСТАНОВОЮ?

У своїй цікавій інформативній статті ,,До справи українських музеїв" (,,Свобода" з 9-го грудня 1987 року), Степан Куропась позитивно оцінює роботу ньюйоркського Українського Музею і навіть ставить його іншим за приклад. Не зважаючи на це, в його статті є деякі неточності щодо постання й засягу діяльности цього музею. Тому, що такі помилкові погляди досить поширені, дозволю собі тут їх спростувати й порушити справу майбутнього наших музеїв в Америці.

Автор пише, що УМ створив ,,нюйоркський відділ СУА" і що цей музей є тепер ,,власністю всієї громади Ню Йорку".

В дійсності музей створено рішенням Головної управи СУА і його підтримують майже всі відділи цієї організації з різних стейтів (а їх є понад 100). Нема одного нюйоркського відділу СУА; в самому ж місті Ню Йорк є сім Відділів.

Від самого початку УМ Ню Йорку намагався бути репрезентативним музеєм української культури і задовольняти потреби наших громадян в різних містах Америки і навіть Канади. Тому всі його виставки так влаштовані, що їх можна перевозити з міста до міста.

Наприклад, виставка ,,Втрачені архітектурні пам'ятки Києва" досі була показана у Вашінґтоні, Чикаґо, Філядельфії, Едмонтоні, Дітройті й Торонто і помандрує незабаром до Каліфорнії. Виставка картин В. Курилика теж відбулася в Чикаґо, а тепер помандрувала до Ошави в Канаді. Виставка ,,Українське народне мистецтво" відбулася вже в двох американських музеях в Ню Джерзі, а тепер поїде до Мілвокі, (Виск.) Освітній департамент стейту Ню Йорку плянує включити її в програму усіх стейтових музеїв. (В Ню Йорку є постійна виставка народного мистецтва; вона періодично зміняє виставлені об'єкти). Вистав виставка про український ,,Самвидав" об'їхала низку міст Америки й Канади.

С. Куропась апелює до творення українських музеїв в різних містах. Очевидно було б побажаним, щоб українська громада в Америці мала стільки ресурсів: фахових та фінансових, і стільки мистецьких об'єктів, щоб могти зорганізувати кілька добрих музеїв. Так само побажаним було б мати катедри українознавства хоч при кількох американських університетах. Ресурси громади однак обмежені. Щоб мати музей, який відповідав би усім вимогам сучасного музейництва, тобто, щоб його колекції не були припадково зібраними об'єктами, (не раз сумнівної мистецької вартости), але продумані й скомплектовані (через доцільні закупи), щоб кожний з них був описаний, заведений у каталоги, щоб деякі об'єкти були як слід відчищені, щоб вони зберігалися в кімнатах, де світло, огрівання й охолоджування були контрольовані, щоб для кожної виставки був каталог, (по можності двомовний), щоб про ці виставки писали довідники міста й преса — все це вимагає великих зусиль, фаховости і гроша. Якщо музей буде на такому рівні, існує можливість дістати допомогу від американських чинників. Одну третину приходу УМ в Ню Йорку становлять дотації від федеральних, і стейтових агенцій та приватних фундацій. Їх тримати не приходиться легко: треба вміти докладно й компетентно описати пляновані виставки, щоб зацікавити американські агенції та фундації і переконати їх в доцільності допомогти для їх влаштування.

Для ілюстрації як коштовною є робота Музею нагадаю, що друк каталогу в двох мовах з фотографіями коштує кільнадцять тисяч дол. Відчищення середньої величини килиму коштує біля 5,000 дол. Реставрація старої, пожовклої знімки коштує від 100 до 300 дол. Між іншим, американські агенції та фундації розуміють важливість реставрації музейних об'єктів. УМ дістає від них щороку по кілька тисяч дол. на ту ціль.

Додаймо, що музей повинен бути відкритим кожного дня в тижні, отож потребує платних працівників. Працею аматорів — добровільців в їх вільний час тобто вечорами і вікендами) не створиться музею, який зайняв би місце на культурній мапі міста.

Якщо наші музеї в різних містах Америки не будуть на доброму професійному рівні, не відповідатимуть сучасним вимогам музейництва й смакам публіки, сумніваємося, чи вони сповнятимуть ту ролю, яку повинні б, тобто чи зберігатимуть вартісні мистецькі об'єкти перед знищенням (під впливом атмосферичних умов та мікроскопійних насікомих), чи виховуватимуть наші молоді покоління в пошані до нашої культурної спадщини і вкінці чи зуміють притягнути відвідувачів неукраїнського походження і як слід інформувати їх про справжні здобутки української культури.

Кожний, хто ,,мріє" про творення багатьох українських музеїв, повинен продумати ці проблеми. Іншими словами, треба призадуматися, кудою нам, як громаді, йти: чи фрагментувати наші ресурси й зусилля, творячи малі музеї в різних містах Америки, з яких кожний міг би мати лише обмежену кількість вартісних об'єктів і тим самим ледве чи міг би імпонувати своїм і чужим відвідувачам (якщо такі будуть), чи навпаки зосередити наші сили

(Закінчення на ст. 8-ій)

А. Орликовський

1988 — РІК УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ В ДАТАХ ТА У ВРОЧИСТОСТЯХ

I.

Треба було ждати двадцять років від дати 1968 року, щоби знову пригадати молоді та нашій громадськості особливу дату нашої державности, що її було б дуже корисно відзначити, якщо вже не більш парадно, то бодай академічно-науковими доповідями та публікаціями. Щоб було зрозуміло, треба унагляднити проблему листою фактів із відстані 70-ти років з короткими поясненнями:

22-го січня — день не лише незалежности, а вже суверенности — треба вшанувати не лише ювілейно — концертом, але й аналітичними доповідями чи навіть дискусіями.

24-го січня — це 70-ліття важливої дати — проголошення закону про національно-персональну автономію у своїй державі. Варто би мати солідніший огляд меншинної політики в Українській Республіці із текстами документів й статистики.

29-го січня — врочистість нашої молоді в 70-ліття геройської смерти під Крутами 300 студентів в обороні столиці України Києва перед наступаючою російською армією. Побажане дати відповідні привильні пояснення мілітарної та політичної ситуації у цей час в Україні.

9-го лютого — це вже домена наукового сеньйора цієї історичної події, яку опрацював во врем'я оно наш редактор (Кедрин) Рудницький, а зараз із відповідним зворотом до ,,Берестя" у вересні 1939 року, закінченням в Ялтинській конференції й в 1946 році остаточним виміром кордону з Польщею за... ,,Керзона лінією" як медіяційною обом сторонам ще в 1919-20 рр.

1-го 2-го березня — 70-ліття від проголошення закону про першу державну українську монету гривню = 100 шагам, із дуже важливим історичним поясненням назви гривні та її грошової вартости, як державного банкноту українського банку, відкритого 3 січня 1918 року.

2-го березня — пропам'ятна велика дати встановлення першого закону про громадянство в своїй українській державі. 2-го липня поновлено цей закон актом присяги цивільному громадянинові, а 20-го липня для війська.

Плянувалося створити в українській державі ,,День Громадянина" під датою 2-го липня в пам'ять пошани цим, хто ,,повернувсь із заслання та заточення в рідний край". Для атрактивности нижче подається акти присяги особливого змісту:

ВІЙСЬКОВА ПРИСЯГА
(за гетьманського устрою 1918 р.)

,,Обіцюю й присягаю Всемогущим Богом і святим Євангелієм, що буду служити, не жаліючи свого життя, вірно й щиро аж до останньої краплі крови Українській Державі і Ясновельможному Гетьманові, верховному вождеві Української Армії й флоту. Я буду ставити в усіх випадках як-найбільший опір ворогам Української Держави, буду пильнувати всіх інтересів Української Держави й свято берегти доручену мені службову таємницю і слухатись без заперечень усіх наказів для потреби служби й Держави, совісно виконувати всі мої обов'язки й нічого задля власної користи не робити такого, що перечило б моїй службі й присязі. Я ніколи не покину своєї частини й свого Прапору і в усіх випадках буду поводитися, як личить чесному, вірному, совісному, хороброму й свідомому (офіцерові, або воякові). Хай мені в цім Бог допоможе! На закінчення цілую св. Письмо і Хрест мого Спасителя. Амінь.

ЗАПРИСЯЖНЕ ОБІЦЯННЯ
(Додаток до закону про громадянство Української Держави)

Обіцяю та заприсягуюсь бути завжди вірним Українській Державі, як своїй Батьківщині, охороняти інтереси Держави і всіма силами своїми допомагати її славі і розцвіту, не жалуючи для цього навіть і свого життя.

Обіцяю та заприсягуюсь не визнавати другої Батьківщини, крім Української Держави, щиро виконувати всі обов'язки громадянина її, коритися її правительству і всім поставленим від нього властям, завжди маючи на думці, що добро та розцвіт моєї Батьківщини мусять бути для мене вище моїх особистих інтересів".

13-го березня — остаточно закріплено законом вигляд уже державного прапора таки блакитно-жовтого із льокацією тризуба для означення першого военно-морського прапора. Це знаменна, цікава та важлива геральдична тема, яку можна поширити чи злучити другою подією.

22-го березня — коли остаточно встановлено графічно перший державний герб за випрацюванням академіка М. Грушевського й проф. В. Кричевського, який при співпраці із М. Грушевським скомплектував мистецько та за символікою державний герб нашої Республіки. Тоді то встановлено й державну печать для президента й прем'єра УНР.

30-го березня — вийшов закон про випуск ,,знаків Державної Скарбниці" (,,трежері ноте"). Це були скарбові гроші, які вживано особливо для закордонних платностей. Тут же історія створення Державного Скарбу, його палати (30-го березня) та випуску цих же паперових грошей (25 та 50 крб.) уперше 6-го квітня 1918 року.

18-го квітня — важлива міжнародна дати створення Товариства Українського Червоного Хреста (УЧХ) як державної установи, прийнятої дефакто до Міжнародного Червоного Хреста в червні 1919 року в Берні. УЧХ цей символ усіх допомогових організацій, почерез УЧХ у Швайцарії півстоліття тому та до нашого сучасного начебто заступника його — ЗУДАК-у чи подібної установи в Европі... Ця тема варта доброго опрацювання.

16-го червня — початок видимої державної пошти із розпорядженням українізувати надруком тризуба російські державні друки, поштові марки (13-го VIII) та видати свої перші державні марки-шагівки. Для істориків філателії знаменита тема до вшанування української пошти.

29-го квітня — традиційне свято возвеличення панування новітньої Української Держави на Чорному морі (1.125 км побережжя), висловитися по справі величної сили военної фльоти, спом'янути прізвища адміралиції та показати малюнки военно-морських прапорів, яких комплекті було біля 80 штук (затверджених у вересні 1918 р.) для всіх службових призначень. Окремо тут питання Криму для України.

Закінчення буде.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 8-го до 13-го червня 1987 р.

(5)

Звіт головного радного Володимира Кваса

Мій звіт буде складатися з двох частин: про „Союзівку", як управитель 1986-го року, а також, як радний Українського Народного Союзу.

З огляду на відхід останнього управителя „Союзівки" я погодився тимчасово перебрати обов'язки управителя. Пізніше я підшукав двох осіб на управителів, яких вишколюємо, а також підшукав молодого кухаря, якого посилаємо до кухарської школи.

Наш довголітній кухар, Андрій Лесів, який віддано працює 27 літ, приготовляється до відходу на пенсію. Останнього року я прийняв до праці, в характері управителя, Володимира Гайдара, якого тепер вишколюю, а при кінці року, ми прийняли ще одного додаткового управителя, Дорка Семчишина, який по професії механік-інженер. Вони обидва будуть працювати як співуправителі і мають поділені функції.

Я вірю, що вони будуть співпрацювати, так, як я працював довгі роки з Данилом Слободяном, я їм бажаю багато успіхів, щоб вони продовжували корисну працю для „Союзівки".

Останній рік вимагав багато праці тому, що будинки треба було відновити, дахи поправити та виконати інші роботи.

Залучую додатковий звіт у подробицях, де подано, що ми зробили і скільки все коштувало, подані важніші роботи і їх оплата:

Перероблено долину „Веселки" включно з модерними лазничками	27,699.11
Перекусна „Снек Бар"	17,981.24
Студіо-будинок	14,490.81
Відновлення дороги коло будинку емеритів	14,771.00
Загальна сума за інвестицію	**124,951.64**
Загальна сума за меблі, килим і устаткування (в цій сумі є включений килим і меблі для дому емеритів)	102,951.64
Різні направи виносять суму (в рубриці направи є велика сума за направу плятформи 37,654.00)	114,102.41
Направа доріг	12,440.00
Малювання танку (резервуар води зі зовні)	4,200.00
Останнього року ми чистили компресором і піском танк і малювали — це нас коштувало	11,150.00

Контрактор вимагав за цю роботу суму 40,000.00 дол. ми заощадили 25,000.00 дол., бо цю роботу ми робили своїми робітниками.

Наші приходи були більші, але розходи також збільшилися, ми мали більше робітників, тому що мали великий ремонт, а також були всі нові робітники, крім нашого робітника-кухара, Андрія Лесів. На цей рік наші платні повинні зменшитися, бо маємо багато робітників з минулого року, які знають свою роботу.

Наше забезпечення коштувало 47,000.00 дол., порівнюючи з останнім роком, на двадцять тисяч долярів більше, але треба відтягнути зворот бонду за новий будинок 4,300.00 дол., а також додаткове забезпечення на авто, за яке ми заплатили вплату за 15-ть місяців, замість за один рік, тому що ми міняли забезпеченеву компанію, — і так на цей рік все зменшиться і приблизно буде коштувати більше, коло 9,000.00 дол., бо всі компанії піднесли ціни на забезпечення.

Дорогі Пані і Панове!

Ми будемо дальше докладати до „Союзівки", бо ми маємо замало кімнат, а ціни в порівнянню з другими готелями, малі.

При збільшенню кімнат, ми зможемо збільшити прихід і задоволити наших гостей, спеціяльно молодих, бо вони мають більші вимоги і готові заплатити більше. Я звітував про це 25 літ тому, і ми поволи їх тратимо, що станеться із „Союзівкою", як ми стратимо молодих людей. Наша їдальня не надається до вимог сьогоднішнього часу, вона є також замала і тяжко буде дати охолодження, щоб правильно працювало. При кінці, бажаю зазначити, що ми мусимо провадити „Союзівку" в українському дусі, щоб молоді люди привозили своїх дітей до неї. Живуть вони, звичайно, в чужому середовищі і їм є ближче до американських готелів, але, родичі, знаючи, що їх діти будуть мати на „Союзівці" українську атмосферу і запізнаються з нашими традиціями і культурою, поїдуть радше тисячу миль дальше, на „Союзівку", чим до ближчих американських готелів.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

За останній рік, як радний, брав участь в нарадах Головного Уряду в місяці жовтні у головній канцелярії. Ми натрапили на легальні клопоти з побудовою кондомініюм для старших віком союзівців. Це є дуже складна справа і ми мусимо більше посвятити часу цій справі та продискутувати її.

На мою думку, найкраще винаймати їх на цілий рік, або як хтось відходить на пенсію, щоб заплатив одну суму до кінця життя, після смерти це кондомініюм залишилося б дальше в руках Українського Народного Союзу і тоді дальше можна винаймати їх для других членів.

Цього року я брав участь у зборах округи в Сиракюз, Албані і Ст. Кетрінс в Канаді.

Я зорганізував 11 членів за останній рік, звичайно, организую більше, але я був зайнятий працею на „Союзівці".

Ми тратимо багато членів, а нові зорганізовані члени не покривають їх. Ми маємо багато молодих людей, які не є зорганізовані, до них мусимо мати молодих продавців, яких треба вишколити, бо багато наших секрератів не є добре ознайомлені з новими полісами і не мають підходу до молоді.

Головна канцелярія вже прийняла кілька молодих продавців і віримо, що вони вив'язуватимуться з цієї ділянка.

На мою думку, найкраще підшукати молодих мужаток, які мають малі діти і є вдома — це їм дасть можливість заробити додаткові гроші на свої видатки.

Ми зростаємо фінансово, але тратимо членів, в майбутньому будемо мати гроші, але не будемо мати людей, щоб опікувалися тим, що їх піонери і нова еміграція набула.

Я вірю, що ми на наших нарадах присвятимо більше часу цій справі.

МОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

1. Видавати трибуну УНСоюзу в англійському „Тижневику" і більше присвятити уваги про УНСоюзу, дотації грошей на добрі цілі наших членів і цілої громади та його проблеми, також продовжувати „Трибуну" УНС в українському щоденнику.
2. Завести адресар наших членів і всіх українців на компютор. Тоді ми можемо посилати наш пропаґандивний матеріял про УНСоюз.
3. Видати спеціяльну брошурку про УНСоюз для гостей „Союзівки" і розділювати їх по кімнатах.
4. Відділи, які не приєднали ні одного члена за три роки, злучити із другими відділами, якщо немаємо такого відділу, тих кілька членів могли б посилати вкладки до Українського Народного Союзу.
5. Поставити велику таблицю на „Союзівці" з їх урядом, зазначити їх місцевість й адресу, а другу таблицю короткий опис про Український Народний Союз.
6. Побудувати 10 кондомініюм для старших людей, які відходять на пенсію.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ „СОЮЗІВКИ"

1. Побудувати 50 нових кінат і побільшити їдальню, тоді ми могли б мати нашу конвенцію і з цього скористали б наші молоді люди, які чекають на нові кімнати.
2. Побудувати гуртожиток для наших робітників (вже заходи розпочалися).
3. Запровадити компютор-систему на „Союзівці".
4. Зактивізувати курси для молоді і зробити спеціяльні з'їзди для них по спеціяльній ціні.

На кінець, дякую за увагу до мого звіту і закінчую, нехай „Союзівка" залишиться Частиною України на Американській Землі.

Звіт головного радного Евгена Іванціва

INTRODUCTION

As I conclude the first year of my third term as UNA Supreme Advisor, I extend my appreciation to the delegates of the 31st UNA Convention for their continued confidence in and support for me. I have attempted to represent the best interests of our organization both in my dealings within UNA and work in both the greater Ukrainian-American community and American society.

As in the past, I have divided my report into two sections. The first section outlines my work in and for UNA. The second section focuses on recommendations and comments about our organization and its direction.

REPORT OF ACTIVITIES

I shall not attempt to submit a chronology of my activities during the past year. Rather I shall outline the major focus of my work.

As usual, I attended the meetings and events that I was assigned to by the Supreme President. That included a meeting of the Supreme Assembly, meetings of the Baltimore-Washington-Richmond UNA District, and various briefings and events. Among those meetings were the Ukrainian Heritage Preservation Committee meetings which will be discussed later.

During the past year I continued to serve as the Washington Representative for the UNA. That position entailed maintaining liaison with the U.S. Government, principally the Executive Branch.

With regard to the Ukrainian Heritage Preservation Committee, I have been actively involved in the campaign to combat defamation of the Ukrainian name. In December 1985 I proposed the establishment of a full-time, professional office in Washington to handle this issue and to represent the interests of UNA. That proposal was adopted unanimously and reaffirmed by the 31st Convention. I then recruited a candidate for the position of Director, interviewed candidates for Assistant Director, and helped locate an office in Washington. The Director was introduced to the Convention. Soon afterwards, however, that individual was forced to resign for personal reasons. I then recruited another candidate, at the instruction of the Committee. No action has been taken on that recruitment.

As a member of the Supreme Assembly, I serve on the Scholarship Committee and have participated in the selection of scholarship recipients. I am pleased that UNA is awarding in excess of $100,000 annually for scholarships to its members.

For those individuals who read the "Ukrainian Weekly", you will be familiar with the articles I have written over the course of the past year. The articles include the reporting of events and opinion pieces (Op-Ed's) on topics of interest to the UNA and the greater Ukrainian-American community.

Lastly, I have been involved in the civic activities of our community, particularly in Washington, D.C. I serve as the President of the Ukrainian Association of Washington, D.C. and the Washington Branch of the Committee to Celebrate the Millennium of Christianity in Ukraine. Within these and other organizations, I attempt to represent the interests and views of the UNA.

COMMENTS AND RECOMMENDATIONS

I shall not devote a great deal of time to this section. My reports for the past four years have outlined in great detail recommendations that would benefit the UNA and its members. Suffice it to say that if there is interest in these recommendations, I am prepared to work with our Supreme Executive to realize these goals.

First, I must congratulate the steps taken by the Supreme Executive to improve the operation of our organization. These steps include the development of new policies, the hiring of Field Representatives, and the reaching out to "lost" Ukrainian-Americans utilizing the assets of UNA. Greater efforts in this area are needed and I look forward to working with the Supreme Executive over the next three years to accomplish these goals.

While the Supreme Executive has made progress in the organizational area, we have taken a step back in the effort to establish a UNA presence in Washington, D.C. This is occurring at a time when the Demjanjuk trial is taking place in Israel and our community is being continually assaulted by the Office of Special Investigations and the media. The tragedy is that our community is better prepared at this time to combat the defamation and elements in the media are beginning to question the tactics and goals of OSI as evidenced by recent articles in the "Los Angeles Times", the "Washington Post", and the ABC news magazine "20/20". A professionally staffed office in Washington would prove invaluable.

the need for the Washington office, however, goes beyond just defamation. The rewrite of the federal tax code last year demonstrated that UNA as a fraternal needs representation in the Nation's Capital. While fraternals were spared last year, talk of tax changes to combat the federal deficit continue. In addition, issues such as OSI would be brought to the attention of our community sooner and perhaps could be nipped in the bud rather then having to fight an uphill battle.

Again, I strongly urge the creation of at least one full, four-year scholarship for a student pursuing studies in journalism or business administration with the intention that the student will work for the UNA or its newspapers upon graduation. With the high cost of education and the assets which UNA has at its disposal, this is critical. We desparately need young people in journalism and business administration working within the UNA.

As I stated in my report last year, the issue of Soyuzivka will just not go away. While we have made some progress with the construction of new buildings and repair of other facilities, Soyuzivka desparately needs new facilities. To best accomplish the goal of preserving and improving Soyuzivka as a resort for our members and as an incentive for new members, a long-term (ten-year) development plan must be commissioned.

The Ukrainian Weekly continues to improve and provide a standard of journalism in the ethnic press virtually unmatched. These are comments I hear from non-Ukrainians in American politics. I wholeheartedly endorse that view. However, we must not rest on our laurels. The UNA must commit the financial resources to the newspaper for continued improvement including expansion of the newspaper and the staff. At the same time, the staff should look at ways of better utilizing existing resources and the tapping of other revenue such as more advertisements, particularly from non-Ukrainian sources.

My last comment is a personal one. I was elected to the Supreme Assembly for the first time at the 28th Convention in 1974. I came to that Convention as a delegate and as president of SUSTA (The Federation of Ukrainian Student Organizations of America). I was the youngest delegate ever elected to the Supreme Assembly. It was through my involvement in Ukrainian-American student organizations, particularly SUSTA, that I became committed to working in our community and, particularly, our organization — the UNA.

Last weekend, SUSTA held its Annual Convention in New Jersey, the state of our Home Office. While the UNA and other organizations talk about "looking to and supporting our youth", it appears that our actions do not coincide with our words. While invited, there was not one representative of any "adult" Ukrainian-American organization, including UNA. While I was present, I was not asked to represent our organization. Neither UNA nor any other organization even saw fit to send greetings. Even worse, no Ukrainian-American newspaper, including the "Ukrainian Weekly" and "Svoboda", sent anyone to cover the convention.

The irony is that the outgoing President of SUSTA, Andrew Futey, is the son of our long-time former Supreme Assembly member Bohdan Futey and the newly-elected President, Taras Szmagala, Jr., descends from two generations of Supreme Assembly members including his father who currently serves on the Assembly. Both of these students attended the 31st UNA Convention and may be future activists in our organization.

As I said, this comment is personal since my road to UNA was through SUSTA. I am discouraged that we have forgotten that young people, particularly students, need our support and encouragement not only in their work but in becoming involved in UNA. This criticism is leveled at both our leadership and the leadership of all our Ukrainian-American organizations.

CONCLUSION

With the exception of our Churches, UNA is the most important organization in our community. It has the membership, the assets, and the communications, not to mention the legitimacy and history, to provide the leadership in the community. If we fail to provide that leadership, to rebuild our organization, to attract new members and activists, little hope exists that our community will survive the process of assimilation. There are some positive signs but a great deal of work needs to be done.

Звіт головного радного Володимира Гавриляка

На минулорічній Конвенції УНСоюзу в Дітройті перевибрали мене головним радним на дальших 4 роки. Цей вибір завдячую у великій мірі делеґатам Рочестерської Округи, які однозгідно висунули мою кандидатуру й активно та старанно працювали, щоб вона увічналась успішним вибором.

Сам особисто я радше був пасивним кандидатом. І тому дозволю собі цією дорогою зложити щиру подяку всім учасникам Конвенції, які голосували за мій перевибір, а в першу чергу рочестерським делеґатам, які до того докладали усіх своїх зусиль і старань.

За цю честь і довір'я я старався віддячитись своєю відповідною поведінкою і працею для УНСоюзу, за що складаю отут мій короткий звіт.

Обов'язки головного радного, а рівночасно також голови Окружного Комітету УНС і відділового секретаря сповняв я згідно з усіми статутовими і суспільно-громадськими вимогами, а радше старався сумлінно і чесно своєю союзовою і громадською працею гідно репрезентувати УНС в Рочестерській Окрузі. Держав сталий і постійний дружній контакт з представниками відділів УНСоюзу, давав поради та інформації у союзових справах і держав посередний контакт з Головним Урядом.

Брав активну участь в надзвичайних нарадах Головного Уряду 4-го жовтня 1986 р., на яких переведено ряд важливих рішень.

Скликав засідання Управи Окружного Комітету, яких відбуто 4. Скликав і провадив організаційними зборами Округи в осені 1986 р., і річними в березні ц.р. Про те були вже дописи в „Свободі".

Приєднав 34 нових членів в 1986 році, а 10 тепер у 1987 р.

З великою приємністю і сатисфакцією стверджую, що в Окружнім Комітеті під моїм проводом панувала співпраця, взаємне вирозуміння і гармонія. Секретарі виконували свої обов'язки в силі своїх спроможностей без суперництва і заздрощів. Вони себе взаїмно доповнювали і це саме відноситься до інших урядовців. Успіхом одного чи другого секретаря, або відділу ми взаїмно тішились, а інших менш успішних щиро і стало заохочували до організаційних змагань. Всі наші успіхи і здобутки є вислідом наших спільних старань і праці. В такій братерській атмосфері і співпраці ми вповні виконали нашу органіційну квоту.

З великим задоволенням приняли ми до відома, що у вислідi нашої організаційної діяльності за 1986 рік Округа виконала свою квоту на 111%, приєднавши до УНС 103 членів і здобувши першенство в організаційних змаганнях. Для цього успіху працювали майже усі відділи Округи, але найбільше спричинились 217 відділ, братство св. Йосафата з 51 новими членами і 316 відділ, Т-во „Український Народний Дім" з 34 членами, а інші меншими цифрами.

За цей короткий час і мій звіт короткий. Думаю, що він річевий і послідовний.

Звіт головної радної Гелен Олек-Скат

The Ukrainian Orthodox League Convention was held in Chicago the weekend of July 25, 1986 and I met with some of the delegates at the concert that was held at the Addison Trail High School and at the Festival held at St. Andrews Orthodox Church grounds in Addison, Illinois.

I attended the 14th Annual UNA National Golf Tournament held on Sunday, August 3, at Pinecrest Golf & Country Club at Huntley, Illinois.

The Nativity of the Blessed Virgin Mary Ukrainian Catholic Church of Chicago celebrated their Diamond Jubilee on Sunday, September 7, 1986. At this very fine and elegant banquet, attended by over 500 people from all over the country, Mr. John Melinyshyn, formerly a UNA Branch Secretary, was the Master of Ceremony. He talked about the beginnings of this Parish and dwelled on the very important role The Ukrainian National Association had in the community in those days.

An Organizational Meeting was held in Chicago on Saturday, September 20, which I attended.

I attended the Special Meeting of the entire Supreme Assembly held on Saturday, October 4, at the Home Office, and returned to Chicago in time to attend the concert presented by the "Zhuravli" on Sunday, October 5, in which committee I participated to prepare for this concert. We must give credit to Mitred Archpriest Marian Butrynsky and his committee, and Mr. John Gawaluch, representing the UNA District Committee, who devoted much time and effort to make this event a successful one and in welcoming the choral group to Chicago.

I arrived in Florida in time to attend the Annual Festival held at Our Epiphany of Our Lord Parish in St. Petersburg. I try to attend all the events scheduled at this parish, plus the new Ukrainian Orthodox Church of Three Saints, and the new St. Mary's Ukrainian Catholic Church and the Ukrainian Ecumenical Center in North Port, and a new Orthodox Parish in Dover, Fl. These are all within a 100 mile area. This also indicated that many Ukrainians are settling in Florida.

Traveled to Tallahassee, Fl. on January 22, 1987 to post the Ukrainian flag in the Rotunda of the State Capital. Mr. George Firestone, Secretary of State, before presenting our group with the Proclamation made a very inspiring speech about the Ukrainian people of Florida and their contribution to the State.

As I write this report, Branch No. 113 of Derry, Pa., is preparing to host the 19th National UNA Bowling Tournament, and via long distance and correspondence I am furnishing them with what information and assistance I can. It occurs to me that this might be something that our Fraternal Coordinator might handle and encourage as a Fraternal activity. I have also just received a letter from a bowler in Coral Springs, Fl., who writes me that they are very anxious to organize a Ukrainian bowling league in that area.

As a woman organizer I concluded 1986 by enrolling members for the highest amount of insurance coverage in the amount of $122,000.

Звіт головного радного Андрія Кейбіди

I am grateful and thankful for the confidence the delegates of the 31st UNA Convention have shown in re-electing me to the position of Supreme Advisor for the next four years. I am honored and privileged to present my activisties:

On May 13, was invited to participate in a discussion with William Courtney, the State Department official designated chief of the advance party of the U.S. Consulate General in Kiev, at the UNA headquarters. Besides the UNA officers and editors, representatives from 25 Ukrainian organizations were present, including former Ukrainian political prisoners Leonid Pliusch and Nadia Svitlychna. Mr. Courtney emphasized that the consulate will seek to facilitate communications of American citizens with their relatives in Ukraine and to handle divided family, inheritance and citizenship questions.

On May 12, I represented the UNA Executive Committee at the funeral and internment of the late Ihor Olshaniwsky.

On June 15, participated in the blessing and opening of the Senior Citizen's Home in Soyuzivka as well as the Father's Day celebration.

On July 4 was delighted to view and enjoy the Operation Sail 1986 from the roof of the UNA's headquarters building as thousands of vessels sailed the Hudson River celebrating Liberty Weekend.

Attended the special meeting of the Supreme Assembly on Oct. 4 at the UNA building relative to the election of Director

for Canada; purchase of real estate for office purpose in Toronto, Canada; discussion of resolution relative to Senior Citizen's homes in Soyuzivka and filling of offices made vacant by election.

Participated at all of the organizational and annual meetings of the UNA Essex County District Committee which is comprised of twenty UNA branches. Members of the UNA Supreme Executive Committee were invited to lead the discussions of the various aspects of the UNA activities and to keep the membership up-to-date on new developments. Was re-elected to serve on the executive staff of the district and helped to develop and participate in its many programs and actions.

Appointed by the UNA Supreme Executive Committee to serve as its representative on the Board of New Jersey Fraternal Congress. Attended all Executive Board meetings where discussions were held relative to fraternal affairs affecting the more than 50 fraternal organizations which comprise the congress. Instrumental in having Gov. Tom Kean read and sign the annual proclamation designating June 8-14 as Fraternal Week. Served on the executive committee for the Annual Convention held in Atlantic City on Oct. 2-3.

Re-appointed as member of the New Jersey Ethnic Advisory Council by Gov. Tom Kean to represent the Ukrainian community. The council consists of 26 representatives of ethnic communities and its sole purpose is to advise the Governor of its problems and recommend programs and other efforts regarding its activities.

My wife and I were invited to the annual Christmas party sponsored by the UNA for its employees and friends at the UNA headquarters.

The UNA once again participated in the two-day Liberty Park Ethnic Festival in Jersey City with a booth display filled with UNA publications, written in the English language, during the first week of September. My wife and I supervised the project.

Coordinated New Jersey's Ukrainian Independence Day Proclamation Ceremony in Trenton. Gov. Tom Kean signed the proclamation before a large delegation of members of the Ukrainian community and delivered a speech on the Ukrainian issues. Coordinated the ceremony of Ukrainian Independence Day in Maplewood where Mayor Robert Grasmere signed the proclamation at the regular meeting of the Maplewood Township Committee on Januanary 20 and on January 22, after a brief ceremony at 9 a.m. the American and Ukrainian flags were hoisted outdoors after the singing of both national anthems.

Was instrumental in obtaining invitations from the U.S. Dept. of State for a dialogue about the Vienna follow-up meeting of the Conference on Security and Cooperation in Europe by the U.S. delegation to the Helsinki Accords, headed by Ambassador Warren Zimmerman at Kean College on June 4. Invitations were sent to all UNA Executives, UNA editors and chairmen of all Ukrainian organizations in New Jersey. The forum was organized to provide the U.S. delegation with "grass-roots opinions" on the Helsinki process in general and as an opportunity for an exchange of ideas with interested private citizens and members of non-governmental organizations.

On Sunday, March 29, the annual district committee meeting of the Penna. Anthracite Region UNA Branches was held in Hometown, Pa. I was delegated to address the meeting by Dr. John O. Flis and accepted without reservations. The meeting was well attended and complete information relative to the UNA activities was discussed with good results.

Dr. Flis asked me to represent the UNA at the 600th Jubilee Lithuanian Celebration of Christianity at the concelebrated mass at the Cathedral of the Sacred Heart in Newark and at the banquet in West Orange, on Sunday, May 31.

Have arranged for a bus trip, sponsored by the UNA Essex County District Committee, to celebrate Father's Day at Soyuzivka on Sunday, June 21.

As Secretary of UNA Branch 322, Maplewood, will continue to develop plans for organizing new members for the future growth and prosperity of the UNA.

Звіт головного радного Василя Дідюка

Щиро дякує делегатам 31-ої Конвенції УНС, що вже шостий раз з черги, доручила мені, цей не тільки почесний, але й відповідальний обов'язок головного радного.

На протязі пройденого часу від Конвенції, я в міру всіх можливостей і обставин старався виконувати якнайкраще взятий на себе обов'язок. Будучи активним в суспільно-громадській праці, до якої я завжди зараховував і Союзову з переконанням, що дальший розвиток й ріст УНСоюзу — це ріст українських спільнот Америки і Канади.

Правда, УНС на протязі 93-ох років зріс, зміцнів і дещо „постарівся", а рівночасно з тим, він записав себе золотими буквами в історії українських поселень в Америці і Канаді. До цього причинались наші піоніри і їх послідовники. Біля 80 тисяч членства в обох країнах — це велика громада! Але, чи на мільйонові громади українців у двох добре зорганізованих, свідомих і загосподарених країнах число це не замале? Чужі асекураційні братські і комерційні установи ростуть, а наші українські щораз більше зменшуються. В чому ж справа? Правда, про це ми говоримо, журимося, дискутуємо, але справи не поправляються. Ми шукаємо різних способів і півзасобів, а здається мені, замало звертаємо уваги на найважливіший наш підставовий потенціял, на наші таки рідні спільноти. Для них УНС був створений, для них він і працює, але часто так поступає, як був би переконаний, що вже поміж близько двох мільйонів українців у двох країнах, немає людей на своє членство.

Я думаю, що це не так, і наше цьогорічне засідання Головного Уряду УНС мусить щераз і щераз над цією справою добре застановитись. Бо коли ми думаємо, що ряди УНС збільшать не-українці, то ми дуже помиляємося. Дехто часто говорить про розвиток УНС, беручи до уваги тільки його матеріяльну сторінку. Це правда, що вона у наших часах і обставинах дуже важлива, але уявім собі, що УНС буде мати мільярди грошей, а перестане бути нашим... Тому вартості моральні, національні й братські є і завжди будуть нашим найважливішим розвитком. Із своєї громадської праці й досвіду знаю, що щастя, так думають наші члени і велике число наших громад, у яких ми повинні шукати розв'язки. Вона, напевно, знайдеться, коли підійдемо до неї з правильною настановою.

МОЯ СОЮЗОВА ПРАЦЯ

За час звітування до моїх статутових завдань чи доручень Головної Екзекутиви в Канадських обставинах, було ще цілий ряд обов'язків, що постають з місцевих потреб. Тому, що в Торонті, а то і в Канаді на жаль, немаємо якогось, що так скажу „центру", де збігалися б нитки союзових справ і проблем, а прямі зв'язки з Головною канцелярією не для всіх секретарів є простими, вони шукають розв'язки їх проблем в Торонті. Я не веду реєстрації, скільки на протязі року одержував телефонів, скільки писаних листів і особистих розмов, але їх було багато.

В самому Торонті і Східній Канаді, де УНС творить найбільшу й основну частину відділів і членства, є конечним створити такі умовини, щоб не допустити до занепаду. Розпочаті старання Головної Екзекутиви, а зокрема Головного предсідника, д-ра Івана Флиса, згідно із резолюціями 31-ої Конвенції УНСоюзу впорядкувати Союзові справи, включно з придбанням відповідного для цього приміщення, на жаль, досі не увінчалися успіхом, що ще більше ускладнилось з резигнацією голови Торонтонської округи. Попередньо на прохання вже св.п. Сенатора Павла Юзика, а пізніше Головного предсідника, д-ра Івана Флиса, я докладав багато старань у підшукуванні дому, у якому могла б концентруватися всебічна праця Канадського Союзу і його Представництва.

Крім побіжних і постійних зв'язків з відділами і секретарями, як головний радний, брав участь у двох Надзвичайних засіданнях Головного Уряду, у двох засіданнях Канадського Представництва та трьох Зборах Торонтонської Округи, якими проводив і подавав ініціятиву й поради у праці й організаційній ділянці для секретарів. На Конвенції я передав 10 аплікацій нових членів, між ними чотирьох молодих, на високі суми забезпечення. На прохання засідання Канадського Представництва, я приготовив проєкт Правильника Ради Директорів УНС в Канаді.

МОЇ ЗАМІТКИ І ЗАКІНЧЕННЯ

Коли, направду, хочемо і прямуємо до пожвавлення праці і життя УНС в Канаді та його всебічного росту, мусимо, і то НЕГАЙНО, приступити до таких заходів:

1. Конечно привернути авторитет і популярність УНС з перед десяти років: тому, не тільки американської, а також і канадської братської установи, це можна досягнути не словами, а ділами.

2. Для цього в Канаді мусить бути створений „центр" УНС. Не є важним, як будемо його називати: Канадське Представництво, чи Рада Директорів УНС в Канаді. Безперечно, що такий „центр" мусить мати своє місце. Доброю розв'язкою було б мати власний Дім, в якому побіч адміністраційних, як „чіф айджент", організаційних, як організатор чи Окружний Комітет, можна б проводити братську діяльність.

3. Пожвавити цілком послаблену, з різних причин, організаційну працю. Підшукати крайового, або окремих Окружних організаторів. Відновити постійний зв'язок з відділами. На місце старших секретарів, підшукати молодших, з якими провести відповідні курси з організаційно-забезпеченевої ділянки. Округам допомогти не тільки у виконуванні їхніх організаційних квот, але і братській діяльності, яка, власне, має бути допоміжним чинником в організаційній ділянці. В українській канадській пресі і радіо пропагувати і вияснювати про цілі й завдання УНСоюзу, як братської установи Америки і Канади.

Це були б деякі з початкових плянів реформи Союзової діяльности в Канаді, які треба реалізувати вже, бо всякі півзасоби і нерішучість сприяє інерції, що з часом може привести до цілковитого застою. Сподіваюся, що спільно подумаємо, щоб до цього допустити. Можливості розвитку УНС в Канаді є великі.

Звіт головного радного Олександра Худолія

Having attended the 1986 UNA Convention in Dearborn, Michigan for the first time as a delegate representing the smallest state in the U.S.A. as well as a Canadian branch, it was with a sense of keen interest and a hope to learn all I could about Batko Soyuz that I began my week at the Convention. I never could have imagined the level of support and encouragement which finally prompted me to become a candidate and subsequently elected me as your youngest UNA Supreme Advisor. For this honor I am sincerly grateful and I hope to be able to contribute to the fraternal well being of our organization as well as to increase its involvement and recognition in our local communities.

During my first year as Advisor my primary activities were as Chairman of the Woonsocket, R.I. District and to help keep the region fraternally active. In 1986 the District achieved 72% of its quota and is approaching 50% of its quota as we near the middle of 1987. In the past year I organized 3 members for a total of $150,000 of insurance.

In June of 1986 I helped to organize a bus trip to the Ukrainian Festival USA held at the Garden State Performing Arts Center in New Jersey as well as a trip to Soyuzivka for the annual UNA Day. This was the only UNA sponsored bus trip to the Festival. Upon request I provided assistance on behalf of the UNA to the 1st Annual Ukrainian Festival in Woonsocket, R.I. in July 1986. I represented the UNA at a Demjanjuk rally in Woonsocket in the fall of 1986 during which the local District provided an offering of financial support. I attended the Fall 1986 special meeting of the Supreme Assembly in Jersey City, N.J. As Chairman of the Woonsocket District I hosted the Fall 1986 semi-annual District meeting during which Supreme President Dr. Flis introduced the National Sales Director Mr. Floyd to the membership. I helped provide support to the Boston, Mass. District in its hosting the UNA sponsored Zhurawli Choir Concert by organizing a bus from the Rhode Island area.

At the end of January 1987 I relocated and am now living in New Jersey. As I become acquainted with my new environment and begin to meet old friends and new, I plan to become involved in Ukrainian activities in the New York and New Jersey area while continuing to remain in touch with the Ukrainian communities of New England. I am currently involved in organizing a UNA sponsored bus trip to Toronto, Canada in June 1987 for the International Caravan Festival. I will be hosting the bus tour in Canada which will include a tour of Ukrainian landmarks. I intend to stress to the participants that the trip is just one way that the UNA shows its interest in providing the community with cultural activities that otherwise would not be logistically or financially feasible. I plan to test an incentive program which would provide a discount on the next UNA sponsored trip to those tourists who suggest names of friends or relatives as canadiates for UNA membership and whose suggestions prove to be fruitful. In this way a person does not have to worry about soliciting the new member on their own — merely providing a list of "educated guesses" which can then be turned over to the UNA's professional sales staff. In a similar vein, I plan to provide an incentive for newlywed couples to join the UNA by providing a discount on wedding rates charged by my orchestra for those choosing to become UNA members at wedding time. It is common knowledge that insurance companies regularly solicit newlyeds. By cooperating and communicating with Ukrainian bands in North America, the UNA can be the first to approach the type of prospects upon which the future of the UNA depends.

I have suggested a couple of novel approaches — hoping that they will help to provide another way of looking at and approaching the problem of insuring the continued well being of our Ukrainian National Association.

ДОДАТКИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ДО ЇХНІХ ЗВІТІВ

Д-р Іван О. Флис, гол. предсідник сказав, що він не має додатку до свого друкованого звіту.

Ґльорія Пашен, заступниця гол. предсідника подякувала всім за вибір її на 31-ій Конвенції УНС поновно на пост заступниці головного предсідника УНС. Підкреслила, що це є для неї великий привілей, а теж заохотою до дальшої праці для УНСоюзу.

Окремого додатку до свого друкованого звіту не мала.

Володимир Сохан, головний секретар на всутпі попросив, щоб члени Головного Уряду переглянули свої друковані звіти та поробили в них поправки, бо там є деякі друкарські помилки. Попросив, щоб звернути особливу увагу на розділ його звіту п.н. „Зміни в нашому діловодстві та життьовому забезпеченні" та „Нові грамоти забезпечення". Зазначив, що під цю пору працює над новою книжкою вкладок, яка саме є вже в друку.

Уляна Дячук, головний касир не мала додатку до звіту.

Василь Пастушок запитався, чому звіти не є друковані у двох мовах. Цю справу він порушить ще раз, коли буде дискусія над звітами.

Д-р Н. Олесницький на мав додатку до свого друкованого вже звіту.

Інж. Анатолій Дорошенко, головний контролер ствердив, що будинок УНСоюзу є в дуже доброму фінансовому стані. Управителеві будинку Олаксандрові Благітці належить призмання і окрема подяка за то.

З метою, щоб скріпити адміністративний апарат, встановлення постів асистентів департаменту, які допомагали б у тяглості функцій є необхідною конечністю. Рекомендує прийняття на працю асистентів для працюючих членів Екзекутиви. В дальшому дораджував, щоб створити в Головній Канцелярії пост керівника персонального бюра. Таке бюро переглянуло б платні працівників Головної Канцелярії та Союзівки і було б при тому лучником між працівниками та членами Екзекутиви. Кінчаючи своє слово, склав подяку присутнім делегатам 31-ої Конвенції за вибір його на пост члена Головної Контрольної Комісії.

Степан Гавриш, головний контролер на мав додатку до своєго друкованого звіту.

Леонід Філь, голвоний контролер на вступі подякував за вибір його на члена Головної Контрольної Комісії. Сказав, що брав участь в засіданні Канадського Представництва на якому устійнено проєкт правильника і бюджету для Представництва та передано Головному Екзекутивному Комітетові до затвердження. З огляду на те, що він ще новий в Головному Уряді, не подає у своєму звіті ані критики ані рекомендації.

Василь Пастушок, так, як і його передбесідники, подякував за вибір до Головного Уряду УНСоюзу. Це є велика почесть для нього мати змогу працювати для добра Українського Народного Союзу. Подякував членам Головного Уряду за гарну співпрацю в попередній каденції.

Ствердив, що на протязі останніх чотирьох років зайшли зміни в УНСоюзі, які вказують на його прогрес. За це належить подяка членам Екзекутиви. Дав призмання В. Квасові за його намагання поставити Союзівку на тому рівні, на якому вона зараз є. При тому висловив надію, що Екзекутива подбає, щоб в найближчому часі змодернізувати Союзівку та її приміщення.

Андрій Джула, головний радний не мав додатку до звіту. Сказав, що підготовляє гольфовий турнір і зголосилося вже багато учасників. Заявив, що він брав участь у нарадах Головного Уряду на протязі вже довгих років, коли предсідниками були Дмитро Галичин, Йосиф Лисогір і тепер Іван Флис. Ніколи дотепер не водилося, щоб будь хто перивав предсідникові, коли він провадив нарадами. Головного предсідника вибрали делегати конвенції і члени Головного Уряду повинні повинуватися рішенню конвенції. Висловив надію, що в наступних днях нарад ніхто вже не поважиться переривати головному предсідникові у веденні нарад.

З огляду не те, що головний предсідник, д-р І. Флис мусів відійти, провід нарадами він передав.

Ґльорії Пешен, заступниці гол. предсідника.

Тарас Максимович, головний радний не мав додатку до свого друкованого звіту. Користаючи з уділеного слова поінформував присутніх, як він воює з видавцями шкільних підручників, щоб поборювати неточності, що там появляються.

Роман Татарський, головний радний сказав, що на нарадах Окружного Комітету УНСоюзу в Дітройті схвалено, щоб використовувати не-українські пікніки, фестивалі і т.п. для пропагування УНСоюзу як теж української справи.

В дальшому звернув увагу, щоб не подавати в пресі, що нагороджено секретарів УНС за їхню віддану працю золотими годинниками, чи золотими перстенями тоді, коли годинники є сталеві, а перстені мосяжні. Це виглядає дуже неповажно.

З прикрістю ствердив, що молода людина, яка була зацікавлена працею в УНС і вислала до Головної Канцелярії своє резюме, ніколи не одержала відповіді на свого листа. Брак пошани до людей шкодить престижеві організації.

Текля Мороз, головна радна не мала додатку до свого звіту.

Тарас Шмагала, головний радний передав присутнім копії свого звіту, якого він не вислав в означеному часі до Головної Канцелярії. Перепросив за це спізнення.

Володимир Квас, головний радний не мав додатку до звіту.

Евген Іванців, головний радний роздав присутнім копії свого звіту, перепросив за те, що не передав його своєчасно до Головної Канцерлярії, щоб можна було надрукувати. При тому відчитав останній параграф згаданого звіту.

Володимир Гавриляк, головний радний не мав додатку до звіту.

Гелен Олек-Скатт, головна радна подякувала за вибір її вже п'ятий раз на пост головної радної.

З прикрістю повідомила, що її намагання влаштувати кругольний турнір в Дерри, Па. не увінчалися успіхом, бо зголосилося дуже мале число кругольних дружин і вона у порозумінні з А. Джулою, згаданий турнір відкликала.

Андрій Кейбіда, головний радний звернув увагу на потребу скорої реакції на неправильне подавання вісток про події, які трапляються на Україні. Як приклад згадав нуклеарну катастрофу в Чорнобилі, коли засоби масової інформації подавали, що це сталося в Росії. Щойно після протестаційних телефонів і листів, почали подавати, що Чорнобиль знаходиться в Україні. УНСоюз і „Свобода" мають поважний архів, яким можна послуговуватися, коли заходить того рода потреба. На його думку треба мати одного або й двох журналістів — спеціялістів, які могли б зразу реагувати на неправильности та давати правдиві, вичерпні інформації. При тому висловив подяку редакторам Зенонові Сниликові та Ромі Гадзевич за гарну співпрацю.

Василь Дідюк, головний радний не мав додатку до звіту, але звернув увагу на помилки, які трапилися в його друкованому звіті і попросив їх поправити.

Олександер Худолій, головний радний на вступі подякував за вибір його на члена Головного Уряду УНСоюзу.

Відчитав першу частину свого друкованого звіту. Попросив, щоб члени Головного Уряду познайомилися з цілим його звітом. Кінчаючи своє слово висловив надію, що наради Головного Уряду, в яких він вперше бере участь, проходитимуть у дусі братерства і згоди.

Ґльорія Пашен попросила, щоб присутні погодилися на те, щоб точку порядку нарад „дискусія над звітами" перенести на вівторок, тобто тоді, коли на наради повернеться головний предсідник. Всі погодилися і тоді вона попросила до слова почесних членів Головного Уряду УНС.

Інж. Степан Куропась сказав, що він хотів би знати, що сталося з обіцяною побудовою домів для старших віком союзовців. Цей один дім, що його побудували, має лише 11 кімнат і це не вистачає. При тому поінформував, що традиційний бенкет відбудеться у четвер вечором.

Д-р Ярослав Падох подякував за те, що ведуча дала змогу сеньйорам висловити їхні думки. Підкреслив, що саме сеньйори у великій більшості виконують громадську роботу. Про те треба писати, бо може це заохотить молодших до подібної праці. Він сам, хоч 10 років тому перейшов на емеритуру, не мав ще дійсного відпочинку, бо цілий той час працює для Наукового Товариства ім. Шевченка. Товаристві сповнилося саме 116 років, а на американському континенті воно проіснувало вже 40 років. Товариство видає книжки українською і англійською мовами. Під цю пору друкується книжка про Т. Шевченка та приготовляється перевидання „Слова о полку Ігореві". Закінчив словами: „...політика має будувати державу, але свідомість про культуру є основою для успіхів політики".

Ґеновефа Жеребняк сказала, що вона ще не читала звітів і тому не може забирати голосу до них. Попросила, щоб вона мала змогу висловитися тоді, коли буде дискусія на звітами.

Д-р Анна Чопик подала, що вона бере участь в нарадах Головного Уряду вже на протязі 33-ох років. Впродовж тих років вона не помітила аж так багато братерського духа. Запиталася, чи критичні завваги не можна висловити в культурний спосіб.

Володимир Запаранюк заявив, що він дальше працює для УНСоюзу. Є секретарем 484-го Відділу УНС і старається вдержати його на рівні.

Марія Душник сказала, що вона так, як і попередними роками, приєднує членів длу УНСоюзу та є активна у її 293-ому Відділі. Однак, на її думку, завданням кожного українця під цю пору є старатися при кожній нагоді обороняти добре ім'я українців. Вона робить це постійно.

Д-р Богдан Гнатюк і Анна Гарас не мали нічого до сказання.

На пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, наради закрито о год. 4-фій по полудні.

ВІВТОРОК, 9-го ЧЕРВНЯ 1987 р.
Рання сесія — год. 9:30 рано

Д-р Іван Флис відкрив ранню сесію нарад і подав, що згідно з порядком нарад, слідує дискусія над звітами.

6. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Василь Пастушок підкреслив, що звіти членів Головного Уряду є дуже важливі. Вони є підставою для прийняття рішень — він дуже жаліє, що два дуже важливі звіти — головного секретаря і головного касира не є двомовні. Вважає, що в майбутньому ці два звіти повинні появлятися у двох мовах.

Тарас Максимович запитався Е. Іванцева, чи УНСоюз був повідомлений про Конвенцію СУСТА і чи був запрошений до участи в ній. А якощо так, то чому УНСоюз не вислав на неї свого представника.

Володимир Сохан звернув увагу на те, що в деяких звітах і вже тут на нарадах впали закиди, що Екзекутива забула про рекомендації Балу і нічого в тому напрямку не зробила та не старається щодебудь зробити. Ці члени Головного Уряду, як виглядає, не читали ще його конвенційного звіту, де в окремому розділі п.н. „Переведені зміни в нашому діловодстві та життєвому забезпеченні". В тому розділі вичислено 14 проведених змін у висліді рекомендацій фахівців забезпечення, в тому Балу і Кука. Попросив, щоб прочитати його звіт на конвенції, як також теперішній звіт, з якого можна довідатися, що проведені зміни вже у великій мірі поправили забезпеченеве діловодство УНСоюзу. На закид, чому все це так довго триває, він вияснив, що комерсійні установи забезпечення вводять нові пляни забезпечення, чи нові аплікації скоріше, бо вони мають стільки „бизнесу" в кожному стейті, чи провінції, що можуть для кожного стейту, чи провінції вводити інші грамоти та інші аплікації. Коли агенти комерційних установ зголошують до своїх централь про потреби нових плянів забезпечення, тоді такі централі відразу починають старання впровадити їх в даних стейтах, чи провінціях окремо. Затвердження таких нових плянів — кляс забезпечення триває в одному стейті, чи провінції не більше пів року. Натомість коли УНСоюз старається впровадити нові кляси, чи навіть нові аплікації, він робить старання відразу для 17 стейтів і 7 провінцій, бо ми не такі великі, щоб могли мати окремі грамоти та окремі — інакші аплікації для поодиноких стейтів, чи провінцій. Тому наші старання про апробату тривають довше, бо вистачить лише один стейт, який відкине внесення прохання, щоб знову вносити до всіх стейтів і провінцій справлені друки грамот, чи аплікацій, щоб для всіх були однакові. Саме тому наші старання тривають вже понад два і пів року. Тепер, заявив він, коли вже нові кляси та нові грамоти затверджені, він працює над новою книжкою вкладок, а

сам Балу працює над виготовленням пропагандивних матеріялів, що складатимуться із 8 брошурок.

В дальшому він сказав, що вже почався перехід на нову компюторську систему, на якій вже видруковано виказ на травень. Нові грамоти і нова книжка вкладок повинні бути готові до кінця вересня ц.р., а Балу обіцяв зладити до 18-го вересня ц.р. пропагандивні брошурки.

У справі двомовности звітів, що її заторкнув В. Пастушок, вияснив, що він вповні розуміє тих, які не можуть вповні зрозуміти звітів, але виготовлювання звітів у двох мовах, це подвійна праця. Він обіцяв, що буде старатися якось піти назустріч тим, що не можуть прочитати його звіту по-українськи, але рівночасно звернув увагу, що всі звіти членів Головного Уряду є в одній, або другій мові, а тільки звіт головного предсідника, його „стейт оф ді юніон" є у двох мовах.

Гльорія Пашен піддержала пропозицію В. Пастушка, щоб звіти друкувати в двох мовах. Сказала, що вона старалася прочитати і зрозуміти україномовні звіти, головно звіт головного секретаря В. Сохана і звіт головного касира Уляни Дячук і зрозуміла заледви 10 відсотків того, що прочитала.

Запиталася В. Сохана, коли секретарі одержать нові книжки вкладок, коли появляться нові грамоти, а також, як він плянує поінформувати секретарів про нові пляни забезпечення.

Уляну Дячук запитала, чи були такі Відділи УНСоюзу, які одержали фінансову допомогу. Також просила подати їй, які організації одержали дотації від УНС.

Відносно асистентів для В. Сохана і У. Дячук сказала, що вона дивується, чому вони не мають їх вже дотепер. При тому запитала, чи вони знають, як мала б виглядати праця згаданих асистентів.

Похвалила проєкт В. Кваса запровадити компютори на Союзівці. Запиталася, який рід компютора він хотів би вживати на Союзівці.

Запитала Теклю Мороз, що вона мала на думці, коли написала у своєму звіті, що „Свобода" поміщує „безбожницькі" оголошення.

Інж. Анатолій Дорошенко запитав головного предсідника, чи він звертався до лябораторії в Денвері, Кол., за оригіналом фільму „За стерном долі".

Відносно звіту мгра І. Геврика, де він подав, що під час контролі діловодства УНС у вересні, 1986 р. не були присутні два контролери, тобто Н. Олесницький і він, сказав, що він говорив телефонічно з І. Гевриком і переконував його, що непотрібно переводити контролі, бо це заскоро після Конвенції, а теж тому, що Головна Контрольна Комісія ще не уконституувалася. Також у тому часі були лише чотири члени Контрольної Комісії, бо статус Степана Гавриша, як члена Контрольної Комісії не був ще ясний. При тому всі знали, що І. Геврик хоче бути, після смерти сен. Павла Юзика, головним директором для Канади. Підкреслив, що закиди, що їх зробив І. Геврик йому і адв. Н. Олесницькому, були дуже не на місці й нічим не обґрунтовані.

Д-р Мирон Куропась заявив, що він не годиться з твердженням Т. Шмагали, що координатор братської діяльности не повинен брати участь в засіданні Головного Уряду і звітувати, бо давніше, коли координатором братської діяльности була Марта Кордуба, вона брала участь у засіданні Комісії братської діяльности. На його думку, ділянка братської діяльности є занедбана в УНСоюзі, а це є одна з найважливіших ділянок праці УНСоюзу. Додав, що в нарадах Головного Уряду беруть постійно участь і звітують редактори „Свободи" і „Українського Тижневика", управитель Союзівки, які теж є платними працівниками.

Д-р Анна Чопик запиталася Уляни Дячук, чому є така поважна різниця у висоті коштів поодиноких нарад Головного Уряду УНС.

Д-р Нестор Олесницький сказав, що І. Геврик подав у своєму звіті, що він був покликав членів Контрольної Комісії перевести контролю діловодства УНС у вересні 1986 р., після XXXI Конвенції УНС, тобто тоді, коли вибрано новий склад Головної Контрольної Комісії. В тому часі Контрольна Комісія не була ще уконституована і він, не будучи в тому часі вибраним на голову Комісії, не мав права скликати контролі. Його головування в Контрольній Комісії закінчилося на Конвенції у 1986 р. Помимо того І. Геврик скликав Контрольну Комісію на день 15-го вересня 1986 р. В тому часі статус Стефана Гавриша не був ясний, бо в тому часі він був ще платним працівником УНСоюзу. Анатолій Дорошенко, член Контрольної Комісії остерігав І. Геврика, щоб не скликав у тому часі Контрольної Комісії, але І. Геврик не дав себе переконати. Підкреслив, що він, як контролер, переводив контролю і ствердив, що найбільш коштовним членом Головного Уряду УНС і Головної Контрольної Комісії, за винятком тих членів Екзекутиви, які працюють в Головній Канцелярії, є саме мгр І. Геврик. Сказав, що тепер, коли він став вибраним на голову Контрольної Комісії, контролю діловодства УНСоюзу буде переводити Контрольна Комісія лише один раз у році. Книги УНСоюзу переглядають стейтові контролери, СіПіЕй — тож не потрібно, щоб Контрольна Комісія УНС переглядала книги УНС аж два рази в році. Це злишня витрата часу і грошей. І саме це повинен мати на увазі І. Геврик, який постійно твердить, що добро УНСоюзу лежить йому на серці.

В. Сохан на твердження д-ра М. Куропася і Ґльорії Пашен, що вияснення про нові кляси забезпечення повинні бути подані більш вичерпно та у двох мовах сказав, що він повністю погоджується з їхнім твердженням і над цим працює.

В дальшому сказав, що книжка вкладок і нові кляси забезпечення будуть готові у вересні 1987 року. Старі кляси забезпечення перероблено на підставі таблиць смертности з 1980 р. як теж додано три нові грамоти. Все це має бути готове у вересні 1987 р.

Відносно питання, як секретарі будуть знати, як ці грамоти продавати відповів, що про це він докладно пише у своєму звіті.

Подякував Ґ. Пашен і А. Дорошенкові за порушення потреби для нього асистента. Він має це на увазі і поробив старання в цій справі.

Уляна Дячук відповіла В. Пастушкові на його заввагу, що звіти повинні бути зладжені в двох мовах, що річний фінансовий звіт (еньюал ріпорт) є зладжений англійською мовою, канадський фінансовий звіт є теж написаний по англійськи, а теж фінансовий звіт, що появляється кожного місяця на сторінках „Свободи" і „Українського Тижневика" є теж поданий англійською мовою. Приобіцяла подати на наступне засідання Головного Уряду синопсіс свого українського звіту англійською мовою. У звіті, який є поданий українською мовою вона виясніює поодинокі фінансові позиції. Докладного перекладу її звіту на англійську мову, на її думку, не потрібно, бо це було б витратою часу. Коли хтось із присутніх має питання, вона радо відповість і дасть вичерпні вияснення.

Ґльорії Пашен на питання, які організації дістали дотації від УНСоюзу відповіла, що вона має листу дотацій і п. Пашен може її переглянути. Це є листа тих дотацій, яка була схвалена на XXXI Конвенції УНС. На теперішні наради Головного Уряду вплинули прохання і вони будуть розглянені на засіданні Фінансової комісії, в якому вона може взяти участь.

Відносно асистента сказала, що вона свідома того, що їй конечно потрібний асистент і вона шукає за молодою людиною, яка могла б виконувати цю працю. Та людина мусіла б бути двомовна.

На питання адв. Анни Чопик, чому такі розбіжності в коштах нарад Головного Уряду відповіла, що наради Головного Уряду в 1985 р. тривали цілий тиждень і тому їхні кошти виносили понад 47 тисяч долярів. У 1986 р. була Конвенція УНС, яка тривала цілий тиждень, а в додатку до неї відбулися одноденні наради Головного Уряду, кошти яких виносили $6,400.00.

Перерва — 10 хвилин

ПРОДОВЖЕННЯ НАРАД

Д-р І. Флис відповідає на питання, які були поставлені до нього:

Сказав, що він не погоджується з твердженням д-ра М. Куропася, що координатор братської діяльности повинен брати участь в нарадах Головного Уряду в тому часі, коли ці справи будуть обговорювані. Він прибуде і візьме участь, але він є лише працівником УНС так, як і 60 інших його працівників. Його участь не може створювати прецеденсу і не значить, що це ще раз повториться.

Заявив, що УНСоюз має право власности на фільм Славка Новицького „За стерном долі" і має неґатив того фільму. УНСоюз не є довжний С. Новицькому ніяких грошей, бо якщо б так було, то С. Новицький вже давно потягнув би УНСоюз до суду.

Тарас Шмагала підкреслив відносно присутности координатора братської діяльности на нарадах Головного Уряду, що він не погоджується з твердженнями як головного предсідника так теж і його заступника д-ра М. Куропася. Вважає, що координатор братської діяльности повинен взяти участь на нарадах, щоб члени Головного Уряду мала змогу обмінятися з ним думками. На його думку, члени Головного Уряду повинні мати змогу стрінути ключевих працівників Головної Канцелярії та обмінятися поглядами з ним. Згідно зі статутом УНС, одинокий, що повинен звітувати перед членами Головного Уряду, це головний редактор „Свободи". Редактор „Українського Тижневика" і управитель „Союзівки", які кожночасно звітують, не повинні цього робити, бо це не є згідне з вимогами статуту. Натомість ті члени Головного Уряду, які є зацікавлені справами Союзівки, повинні відбути окреме засідання з управителем Союзівки і обмінятися думками. Те саме відноситься до редактора „Українського Тижневика" і координатора братської діяльности. Завданням членів Головного Уряду є дбати про напрямні праці для цілої установи.

Інж. Степан Куропась, почесний член не погоджується з твердженням головного предсідника у його звіті, що УНСоюз не має довгів. Сказав, що УНСоюз має задовження, бо резерву, яку має УНС не можна брати до уваги.

В дальшому висловив своє невдоволення з того, що гол. предсідник подав, що земля, яку закуплено від НТША на побудову домів для сеньйорів, не надається для цього. Вважає, що цю справу треба було перевірити перед тим заки куплено землю. Коли ж однак її набуто, то можна видати на пристосування її для будови мешканевих домів навіть один мільйон долярів — сеньйори варта того — вони збудували УНСоюз. Не треба журитися проблемою передання власности, бо багато таких домів будують інші установи і не бояться втратити власність. На це вони мають всякі правні засоби і треба в них довідатися, як вони ті справи полагоджують. Не можна писати у звіті, що УНСоюз має намір занехати побудову таких домів, бо сеньйори будуть розчаровані, коли перечитають його звіт.

Д-р І. Флис, головний предсідник сказав, що тепер він подасть звіт зі заснування департаменту професійних продавців забезпечення. Робить це з метою, щоб перед тим, поки прибудуть на залю згадані продавці, члени Головного уряду були про них і їхню працю поінформовані. Сказав, що звітуватиме англійською мовою.

7. ЗВІТ ІЗ ЗАСНУВАННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ПРОФЕСІЙНИХ ПРОДАВЦІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

In order to serve the needs of our members effectively in 1987 and in the future, the UNA is doing several things:

1) We are upgrading our portfolio of life insurance certificates.

2) We are upgrading our system of marketing fraternal life insurance. And

3) We are liberalizing our underwriting requirements.

I would like to highlight some of the things we are doing in each of those three areas.

(1) UPGRADING OUR PORTFOLIO OF LIFE INSURANCE CERTIFICATES

Plans on 1980 Table

Premium rates on 11 of our plans have been recalculated on the basis of the 1980 CSO Table and a 4½% guaranteed interest rate. (On our two single premium plans, a 5½% interest rate was used.)

Between the new mortality table (which reflects improved longevity, hence fewer claims) and the higher interest rates, the result has been dramatic decreases in premiums. And our Actuary assures us that the premiums on these revised plans are now very competitive in today's marketplace.

Our revised permanent insurance plans are:

1) Whole Life
2) 20 Payment Life
3) Life Paid Up at Age 65
4) Single Premium Life

Our revised term insurance plans are:

1) Double Protection to 65
2) 1 Year Term
3) 5 Year Term
4) 10 Year Term
5) 30 Year Decreasing Term

The actuary also revised the following endowment insurance plans:

1) 20 Year Endowment
2) Endowment at Age 65
3) Endowment at Age 18
4) Single Premium Endowment at 65.

Meet More Needs of Members

These revised plans will put us in a better position to meet the life insurance needs of our members in 1987. Here are the needs the various plans will help us meet:

Whole Life, 20 Payment Life and Life Paid-up at 65 can be used for:

- Last expenses
- Educational fund
- Emergency fund
- Retirement income
- Cash accumulation for other purposes (down payment on a home, money to start a new business, etc.)

Single Premium Whole Life can be used for a:

- Gift for children or grandchildren.
- Way for a member or prospective member to buy life insurance from UNA for membership purposes and not have to make additional premium payments.

1 Year Term, 5 Year Term and 10 Year Term can be used for:

- Replacement income for the family until the children are grown (that is, money to replace the salary of the breadwinner, should he or she die prematurely).
- Additional income for the younger widow during the "blackout period." (That is from the time her Social Security benefits cease when her youngest child reaches age 16 till her benefit as a widow picks up at her age 60.)
- Life income for the older widow to supplement her Social Security income.
- Money to help put the children through college, should either parent die prematurely.
- Wife insurance. (By that is meant money to pay for all of the extra expenses a widower would have in raising young children, following his wife's premature death.)

30 Year Decreasing Term would be used primarily for:

- Mortgage insurance

In regard to the Endowment Plans, we are continuing to make them available because some of our members and some of our branch secretaries like them. However, we will not be promoting them or pushing their sale for the following reason: The Tax Reform Act of 1984 changed the definition of life insurance and the result was that certain types of plans, such as endowment contracts, no longer qualify as life insurance. They are now regarded to be a combination of term insurance and a savings fund. Consequently, they no longer receive the tax-favored status of life insurance policies. Once the cash value in an endowment certificate gets high enough in relation to the pure insurance portion of the contract, the member will have to pay income taxes on the "gain" each year.

This law is effective with endowment policies sold after January 1, 1985. It does not affect certificates sold before that.

As I mentioned, our actuary has revised all of these plans and is now in the process of providing us with (lower premiums for our endowment plans).

Sales Promotion Materials

To help our people be effective in selling these revised plans of insurance, we have engaged the services of James A. Ballew, CLU, to prepare sales promotion materials. Mr. Ballew and his staff are now working on six four-page, 8½ x 11 inch sales proposal folders which will be used by our sales people in selling the following insurance plans:

1) Whole Life
2) Decreasing Term
3) One Year Term
4) 20 Payment Life/Life Paid up at 65
5) Single Premium Whole Life
6) 5 Year and 10 Year Term

These sales proposal folders will be very helpful to our sales people in the interview. They will help the member and prospective member gain a clearer understanding of the particular insurance plan being proposed, and demonstrate what the plan will do for them.

In addition, the Ballew Company is preparing a brochure about Ukrainian National Association which tells propsective members about our society and the many benefits of membership. Also, there will be a general brochure describing all of our insurance plans and riders. These two pieces will have widespread distribution and help to pave the way for sales interviews.

The graphics on all of these materials will incorporate Ukrainian art and reflect Ukrainian culture. They will be uniquely ours, and nobody will confuse them with the sales promotion literature used by commercial insurance companies or other fraternal benefit societies.

The materials will help to project an image of Ukrainian National Association as a modern and financially sound — but still warm and caring — fraternal benefit society.

The staff of the Ballew Company is now hard at work on all of these materials and will ship them to us as each piece is delivered. We have seen copy and a proposed layout and artwork on the first sales proposal folder on Whole Life, and three more of the pieces are being written. Delivery of the final piece in the series of eight is scheduled on or before September 15 of this year.

However, in the near future, we will begin making these pieces available to our sales people as they are delivered to us at the Home Office.

(2) UPGRADING OUR SYSTEM OF MARKETING FRATERNAL LIFE INSURANCE

In order to meet the needs of our members and prospective members in 1987 and in the near future, we need the right products, yes. But we also need trained sales people to sell them.

As I'm sure you are aware, it seems that it is no longer possible for a fraternal benefit society to sell insurance effectively by relying solely on the efforts of branch secretaries and part-time organizers.

Our branch secretaries and organizers have served Ukrainian National Association admirably in the past. What we have, and what we are, we owe in large measure to them.

However, it is becoming increasingly difficult for branch secretaries, especially, to sell life insurance on an effective basis: Those reasons include:

1) People need larger amounts of life insurance involving higher premiums — and secretaries are usually uncomfortable in dealing with these larger figures.
2) More and more states are requiring licensing examinations and setting continuing education requirements for keeping the license.
3) Our members and prospective members expect professional counseling and advice when they are buying larger certificates.
4) States are enacting an increasing number of rules and regulations governing the actions of people who sell insurance. It is becoming harder for branch secretaries to sell insurance in this atmosphere of increased regulation.
5) When we get into selling larger amounts of insurance and taking care of more needs of our members, we run into more competititon from commercial companies and other fraternal benefit societies. Secretaries usually find it very difficult to compete with these more knowledgeable agents.

What Has Been Accomplished

We have taken a number of steps in the past few years to upgrade our system of selling and servicing fraternal life insurance. These include:

1) **Hired National Sales Director...changed Supreme Organizer position to an appointive job...hired people in the field...in the process of setting up a Sales Department in the Home Office.**

(3) LIBERALIZING OUR UNDERWRITING REQUIREMENTS

The first two steps — upgrading our portfolio of life insurance certificates and upgrading our system of marketing fraternal life insurance — will not produce results unless we also took a third step...that of liberalizing our underwriting requirements.

Here is where we stand in 1987:

- We retain up to $50,000 of the risk on any one certificate, and reinsure the rest.
- We will now go up to $100,000 on a non-medical application for prospective insureds aged 0-30.

ORGANIZING DEPARTMENT

1986 produced 1700 new members for the U.N.A., showing a net loss in membership of 1800. This mediocre organizing result was reached in spite of 1986 having been a U.N.A. Convention Year; and in spite of the fact that we had in our employ a full time organizer during the entire year 1986. This result in itself should have convinced all Doubting Thomasses that it was hightime to change our organizing methods so that a goodly portion of the organizing effort would fall on the shoulders of a full time professional sales force.

To prevent certain elements in the U.N.A. ranks from blaming the negative organizing results of 1986 upon interference from the professional sales force, the Supreme Executive Committee refrained from permitting the professional sales department from any active sales effort in our U.N.A. Ukrainian community. The poor organizing result of 1986 and Mr. Stefan Hawrysz's retirement in January 1987 from all full time active organizing on U.N.A.'s behalf, forced the Supreme Executive Committee to give "the go-ahead" signal to the professional organizing department.

As the organizing results for 1986 showed, U.N.A. organizing needed a shot in the arm. This shot in the arm was the introduction into our organizing efforts of the full time professional organizing staff. Organizing this professional sales staff has not been easy and has cost the Supreme Executive Committee many sleepless hours and much worry. The U.N.A. is now learning about the monetary costs involved in establishing and running such professional organizing department.

The U.N.A. has to be prepared to pay handsomely for its dereliction of the "selling arm of our business" which in the insurance industry, at least, is the most important and most highly compensated arm of the industry. For some time to come the U.N.A. can not look back at what was, become frightened at what is, but rather, the U.N.A. has to make every sacrifice possible, to guarantee a future for our Association worthy of almost a century of toil by our predecessors for the good of our members, our community and our name.

The Supreme Executive Committee had determined that it would be in U.N.A.'s best interest to continue to include our Branch secretaries and organizers as our fraternal organizers and to have the professional sales force organize new members from among the younger Ukrainians of our communities, especially those who are members of the U.N.A. and who are interested in insurance as an investment for their family's benefit, yielding to them a dollar's worth of protection and benefits for every dollar of investment.

PROFESSIONAL SALES DEPARTMENT

After Stefan Hawrysz's departure, the U.N.A. faced the challenge before it. The Supreme Executive Committee exercised a large measure of patience in both forebearing to act in accordance with its impulses and in not acting until it deemed it proper and timely.

It was realized that without the active planning and participation of your Supreme Executive Committee, the Professional Sales Department, which was decreed by the Rochester 30th U.N.A. Convention, would never materialize. Your Supreme Executive Committee then decided on a course of patient planning and closer monitoring of the growth and expansion of this professional sales department.

In conclusion let me say that the Supreme Executive Committee has a vision of a U.N.A. Professional Organizing Department, that vision is as follows:

1. U.N.A. salesmen will have training and commitment to fraternal insurance and to fraternal ideals. They will be pledged to professionalism and to fraternal service to our members.

2. Our professional sales department will be trained, honest, fair and will represent the best in dependability and service.

3. Our professional sales department will have pride in their work and be distinguished by a determination to provide the best of service to members, community, to our nation and to our Ukrainian cause, which will always merit our concern.

The U.N.A. will have to devote more and more time, effort and money in organizing its full time and part time professional sales force. The creation of such sales force will undoubtedly produce tension and stress between our secretaries, between the professional selling force, between our U.N.A. members and last but not least, between members of the Supreme Executive Committee and our Supreme Assembly. But where there is a will there is a way especially if the way is the right and only way. God will help us in our endeavors since we act not to benefit ourself, but for the good of our members and for the good of our Ukrainian cause.

Our new Professional Sales Program is a new born babe in our arms. Like the new born babe, it can not remain in good health, nor grow without help and care from other human beings. Those "other human beings" in this case, are all of us, you, me, all the members and officers of our branches, all the members and officers of the U.N.A., and all the members of our Ukrainian communities wherever they are.

Закінчивши свій звіт, головний предсідник подав присутнім висоту заробітків поодиноких продавців забезпечення.

Висліди їхньої праці дотепер:

Г. Флойд — 1 грамота T-5 на $125,000
С. Богач — W — 3,000, W — 2,000, WSP — 2,000, W — 5,000, W — 2,000, ASP — 70,000, ASP — 50,000, ASP — 50,000

Р. Лавро — W — 25,000, W — 15,000, W — 15,000, E-65 — 5,000, T-5 — 50,000, T-5 — 50,000, T-5 — 25,000, T-5 — 30,000, T-5 — 25,000

М. Стецина — T-5 — 25,000, T-5 — 25,000, T-5 — 10,000, TP-65 — 1,000, T-5 — 50,000, T-5 — 50,000, W — 3,000, T-5 — 50,000, T-5 — 100,000, T-5 — 100,000, T-5 — 50,000

М. Бойко — T-5 — 50,000, T-5 — 50,000, TP-5 — 1,000, TP-65 — 1,000, T-5 — 25,000, TP-65 — 1,000, TP-65 — 1,000, T-5 — 25,000, T-5 — 25,000, T-5 — 50,000

Всі вони не одержують комісового.

На тому закінчено ранню сесію нарад.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник

JOHN O. FLIS
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного предсідника

MYRON B. KUROPAS
107 Ilehamwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Гол. директор для Канади

JOHN HEWRYK
327 McAdam Avenue
Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 0B3

Заст. головного предсідника

GLORIA PASCHEN
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Ill. 60068

Головний секретар

WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир

ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jeresey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

NESTOR OLESNYCKY
17 Garthwaite Ter.
Maplewood, N.J. 07040

ANATOLE DOROSHENKO
1664 Taurus
Cedarburg, Wisc. 53012

STEFAN HAWRYSZ
155 Erdenheim Rd.
Philadelphia, Pa. 19118

Very Rev. STEPHEN BILAK
P.O. Box 33 — 2814
Hollywood, Florida 33022

LEONID FIL
2091 Duberry Drive
Pickering, Ont., Canada
L1X 1Y7

ГОЛОВНІ РАДНІ:

WILLIAM PASTUSZEK
9 So. Chester Road
Swarthmore, Pa. 19081

ANDREW JULA
15 Sands Avenue
Ambridge, Pa. 15003

TARAS MAKSYMOWICH
1318 18th Street
Miami Beach, Fla. 33139

ROMAN TATARSKY
26786 Eureka
Warren, Mich. 48091

TEKLA MOROZ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec
Canada H8T 2A5

TARAS SZMAGALA
10976 Tanager Trail
Brecksville, Ohio 44141

WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

EUGENE IWANCIW
6138 N. 12th Street
Arlington, Va. 22205

HELEN OLEK-SCOTT
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, Ill. 60631

ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040

WASYL DIDIUK
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, Ont.
Canada M9A-4Y8

ALEXANDER CHUDOLIJ
448 Van Bussum Ave.
Garfield, N.J. 07026

MYRON SPOLSKY
158 Bannerman Avenue
Winnipeg, Man.
Canada R2W OT4

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ"

ZENON SNYLYK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

MARIA CHUCHMAN
Sts. Peter & Paul Residence
No. 329
221 Milner Avenue
Scarborough, Ont., Canada
M1S 4P4

STEPHEN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill, 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
239-C Portage Lakes Dr.
Akron, Ohio 44319

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

WALTER ZAPARANIUK
1211 Downer Avenue
Utica, N.Y. 13502

MARY DUSHNYCK
2 Marine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

BOHDAN I. HNATIUK
535 Prescott Rd.
Merion Station, Pa. 19066

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!

І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

Заповідник Маркіяна Шашкевича

Парох української католицької церкви Галіфаксу в Англії о. митрат Микола Матичак разом зі своїми парафіянами взявся за велику культурну й виховну справу. Щоб гідно вшанувати о. Маркіяна Шашкевича — 175-річчя від дня його народження (1811-1986) та 150-річчя від дня появи „Русалки Дністрової" (1837-1987), якою „Руська Трійця" на чолі з Пробудителем Маркіяном започаткувала культурне відродження українського народу на західніх українських землях, галіфакська громада вирішила закінчити ці історичні ювілейні святкування створенням Заповідника Маркіяна Шашкевича при Свят-Покровському храмі в Галіфаксі. Тут у чотирьох кімнатах розмістяться архів, музей та бібліотека. Все це має служити для збирання і збереження всього, що відноситься до життя і творчости цього великого Пробудителя національної свідомости в Галицькій Україні, як рівнож для оживлення його культу серед нашої спільноти у Великій Британії й поза нею.

В „Інформаційному Листку" цього гідного діла читаємо, що вже довший час ведуться різні роботи для влаштування культурного центру в Галіфаксі. Виготовляється погруддя отця Маркіяна, малюються відповідні картини, головно двох нагробних пам'ятників Маркіяна: на Білій Горі у Підлиссі і на Личаківському цвинтарі у Львові. Ініціятори збирають різні ілюстраційні матеріяли. В цій цілі інспіратор цього діла о. митрат М. Матичак відвідав інститут заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпеґу та інші наукові осередки. В загальному є надія, що Заповідник Маркіяна Шашкевича у Галіфаксі буде святково відкритий у першу неділю Великого Ювілею 1988 року.

Разом з музейними експонатами ініціятори організують загальну книгозбірню і в цій праці, зокрема, хочуть поставити наголос на збирання української преси, яка часто після прочитання марнується, бо читачі її не комплектують.

Щоб понести добре слово про Великого Пробудника українського народу у широкий загал, о. Митрат Матичак вирішив відвідати українські громади у Великій Британії з публічними доповідями про життя і творчість отця Маркіяна Шашкевича. На листопад і грудень запроєктовано 34 доповіді. Дійсно велике одержиме діло! Варто, щоб знайшлися „ктитори і добродітелі", щоб гідно підтримали цей одержимий запал. Ініціятори і реалізатори цього великого культурного діла сподіються, що вони здійснять цей важливий намір і спільно переживатимуть надхненні слова „Божого співця": „Відкинь той камінь, що ти серце тисне! Дозволь в той сумний тин най слободоньки сонечко заблисне: ти не неволі син!".

М. Мар.

17-ий Відділ СУА в Маямі відзначив своє 35-ліття

В неділю, 13-го грудня в залі українсько-американського клюбу в Маямі відбувся бенкет з нагоди 35-літнього ювілею 17-го Відділу СУА ім. Олени Теліги.

У гарно прибраній залі і сцені при численній участі гостей панував святочний настрій. При бічних столах розложено дуже старанно опрацьовані архівні матеріяли Відділу і колекцію ляльок у народній ноші. Діюча голова Ірина Ракуш привітала присутніх і попросила хвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять членок Відділу, які відійшли у вічність.

Членки 17-го Відділу СУА у Маямі в день відзначення 35-літнього ювілею свого Відділу.

Після відспівання гимну СУА о. парох Степан Зарічний провів молитву і поблагословив трапезу, а голова передала дальший провід програми культурно-освітній референтці Відділу Любі Маринюк, яка представила гостей при головному столі. Після обіду голова Ірина Ракуш у коротких словах з'ясувала завдання, ціль і працю СУА і розповіла історію 17-го Відділу.

В найдалі висуненій на південь закутині ЗСА, далеко від українського культурного середовища, здавалось би в країні Богом і світом забутій, з ініціятиви сімох українських жінок старої еміґрації постала організація, яка вирізнялася працею, енергією і динамікою. Українська жінка в Маямі дала ініціятиву і зробила вклад у розбудову релігійного життя. 19-го лютого 1952 року скликано перші загальні збори і вибрано управу: Джін Кочкодан — голова, Анна Магала — скарбничка і Анна Наконечна — головна основниця-секретарка. Голова згадала всіх членкинь, які очолювали Відділ впродовж 35 років.

Відділ співпрацював з українсько-американським клюбом. В той сам час організувалася українська католицька парохія і почалася будова церкви Успення Пресвятої Богородиці, на яку Відділ пожертвував 1,000 дол., а також уфундовано запрестольну ікону Пресвятої Богородиці, яку намалював знаний мистець Святослав Гординський за 920 дол. На українсько-американський клюб, який став домівкою нашого Відділу, приділено 500 дол. Треба згадати, що ці суми в тому часі були дуже високі.

Від початків основання до 1962 року Відділ займався влаштуванням усіх національних свят — листопадових, січневих, роковин Шевченка. У 1962 році створено при Відділі хор „Веселка", яким досьогодні диригує колишня співачка Ольга Павлова. Хор цей брав участь у різних концертах для місцевої громади, давав концерти народних пісень і колядок для американської публіки на фестивалях етнічних груп чи в різдвяних програмах у міській авдиторії в Маямі. При тій нагоді влаштовано станки народного мистецтва, а у різдвяному часі ялинки з прикрасами українського народного мистецтва, за що одержувано нагороди і відзначення. Відділ брав участь з іншими організаціями в Маямі і околиці в протестаційних акціях в обороні прав і доброго імени українського народу. Влаштовувано концерти і доповіді в честь жінки-героїні, свято матері, бенкети-зустрічі з позамісцевими громадянами, як Надія Світлична, спонзоровано гостинні виступи піяніста Романа Рудницького, співачки Ганни Колесник. У 1984 році величаво відзначено 100-ліття жіночого руху, а в 1985 році — 60-ліття СУА та 10-ліття смерти визначної діячки і довголітньої голови СУА Олени Лотоцької. Щорічно Відділ влаштовує „вишивані вечерниці", які втішаються успіхом.

В ділянці суспільної опіки Відділ опікується хворими членками, відвідує їх і дає на Служби Божі на різні інтенції членок. Від кількох літ опікується старенькою монахинею в Україні, висилаючи їй малі подарунки, за що дістає зворушливі слова подяки.

Відділ переводив збірки на „Церкву в потребі", Енциклопедію Українознавства, Наукове Товариство ім. Шевченка, на Український Інститут при Гарвардському університеті, на СФУЖО, СКВУ, а останньо на 1000-ліття Хрищення України. Відділ є меценатом Українського Музею в Ню Йорку, спонзором суботньої школи українознавства в Маямі. В 1975 році створено фундацію ім. Еви Сташків, членкині нашого Відділу. Ціллю фонду є уділювання стипендій для молоді для вивчення українознавства. Перші нагороди роздавала фундаторка Ева Сташків сама, а опісля, згідно з її заповітом, створено комісію з трьох членок централі і трьох членок нашого Відділу і передано фонд до централі. Досі уділено з фонду ряд стипендій на університетські студії і наукові видання.

На закінчення голова Ірина Ракуш сказала: „Нашу діяльність і успіхи завдячуємо кличеві нашої патронки Олени Теліги — 'Не треба слів, хай буде тільки діло' ". З нагоди великого свята приділено 250 дол. на пресовий фонд „Нашого Життя".

Дальшою програмою проводила культурно-освітня референтка Люба Маринюк. Вона попросила на сцену заслужені основниці і голови і вручила їм відзначення.

В мистецькій програмі виступила Ольга Шейфер, дочка Ольги Павлової, диригентки хору „Веселка". Вона гарно відспівала при фортепіяновому супроводі своєї мами „Цвітка дрібная" — слова Маркіяна Шашкевича, музика Матюка, і в'язанку українських народних пісень. Піяніст мгр Б. Сперкач, добре знаний всім, дуже гарно виконав „Українську думку" Присовського і „Українську шумку" Зентарського.

Д-р Євген Савчин, баритон, при акомпаньяменті мгра Б. Сперкача відспівав з великим чуттям „Ой висока та гора" (слова Ткача, музика Біласа) і „Ромашка" (слова Курявина, музика Сабодаша). Публіка нагородила його рясними оплесками.

Молитвою і відспіванням українського гимну закінчено імпрезу.

Теодозія Дурбак
пресова секретарка 17-го Відділу СУА

Українська щадниця — 60-мільйонова установа

Філядельфія (о. б.) — У понеділок, 28-го листопада 1987 року відбулися тут у приміщенні УОК центру річні збори української щадниці, якими проводив голова дирекційної ради д-р В. Саляк, а секретарював інж. І. Скіра. Збори затвердили виборчу комісію: З. Романів, інж. П. Гурський, Т. Бурка, М. Баранецький і Зінченко. Затверджено також т. зв. проксі комісію, обрану дирекцією, до якої увійшли д-р Саляк і д-р О. Білик.

Звітування започаткувала М. Шиприкевич, президент щадниці. Вона з задоволенням ствердила, що в минулому році щадниця добилася значних успіхів та значного фінансового росту. Все це завдячується доброму плянуванню і правильному підходові до існуючих умов економічної коньюнктури в ЗСА та доброму веденні нашої банкової господарки. Під сучасну пору щадниця старається впроваджувати нові модерні методи своєї діяльности. Це й дало почин до заінсталювання системи MAC Plus, якою можуть користуватись клієнти щадниці кожної пори дня і ночі для витягнення або вложення грошових депозитів в будь-якому стейті Америки, Канади та більших містах Европи. М. Шиприкевич теж повідомила членів щадниці, що з причин корисних для нас зліквідовано остаточно наше партнерство в Юнітраст корпорації, залишивши за собою адміністрування Пеннипек комплексу, в якому знаходиться цілий ряд торговельних і професійних підприємств. Під кінець вона подякувала урядникам і директорам щадниці за їхню віддану працю для добра і розвитку нашої установи.

Черговим звітодавцем була І. Білик, скарбник щадниці. Вона зробила докладну аналізу фінансової господарки щадниці, вказуючи на ряд сприятливих передумов, які мали свій позитивний вплив на цей направду подиву гідний фінансовий зріст щадниці. У цьому звітовому періоді, на 30-те вересня майно щадниці зросло до 60 мільйонів дол. капіталу, за останній фіскальний рік цей зріст досягнув 12 мільйонів, а за 10 років (1977-1987) зріст майна досягнув імпозантної суми —42 мільйонів долярів! Ці успіхи в багатьох випадках завдячуємо поширенню наших гіпотечних позичок на чужинецьку клієнтуру, особливо між нових еміґрантів з В'єтнаму, Кореї, Камбоджії та інших азійських країн. Чистий прихід у звітовому році, після заплачення податків, виносив 930 тисяч, що є більше на 319 тисяч, як в минулому фіскальному році. Консервативна господарка щадниці, добра альокація грошових інвестицій та повне державне обезпечення на ощадностеві вклади скріпили до нас довір'я наших клієнтів. Вислідом того щадниця осягнула цей знаменний зріст, якого нам заздрять інші установи. Перспективи нашого майбутнього фінансового росту є наскрізь оптимістичні і реальні.

Асистент позичкового відділу Ю. Стефанишин звітував за відсутню голову відділу Р. Євтушенко. Він інформував збори про діяльність позичкового відділу, про морґеджові рати та умови, на яких уділюються позички. Крім гіпотечних позичок щадниця уділює теж позички на купно авт і на оплату студій. Зріст морґеджових аплікантів є такий великий, що для їх задоволення прийдеться хіба шукати додаткового капіталу в інших банкових інституціях, очевидно, на корисних для нас умовах. Звітодавець теж згадав про певне число позичкових деліквентів, яких, на щастя, наша щадниця має відносно мало. Наш позичковий відділ має добрі вигляди на поширення свого розвитку, але все це пов'язане з майбутньою фінансовою ситуацією в Америці.

Після тих детальних і наскрізь оптимістичних звітів поодиноких референтів були численні запитання від присутніх на залі членів щадниці. Голос в дискусії забирали: д-р Ю. Рибак, інж. Хемич, Зінченко, мгр І. Шуст та інші. Їм вичерпно відповідали М. Шиприкевич, І. Білик, д-р В. Саляк та інж. І. Скіра. Дискутанти однодушно висловлювали признання проводові щадниці й пропонували їм свої поради і суґестії, які напевно візьметься до уваги.

Після уділення абсолюторії дирекції щадниці, затверджено вибір трьох директорів на чергову трирічну каденцію, яких збори виберуть. Від цього моменту розпочала свою працю виборча комісія, приготовляючи виборчі бальоти і реєструючи уповноважених до голосування виборців.

Наступною точкою була цікава доповідь, що її виголосив Л. Дем'янчук, професор економії в університеті Вест Честер, Па. Прелеґент у дуже цікавій і приступній формі проаналізував стан американської та світової економічної ситуації, заторкнув дефіцитне становище нашої країни і насвітлив проблему великого напливу капіталу та інвестицій з Японії, Західньої Німеччини та інших країн до ЗСА, що до певної міри позначається неґативно на внутрішню економію цієї країни. Він твердив, що ця поважна заборгованість Америки може відбитись шкідливо на внутрішню економічну ситуацію і підірвати її довір'я на міжнародному ринку. Свою доповідь прелеґент ілюстрував прозірками, табелями і діяграмами.

Після доповіді були ще деякі запитання до доповідача, а відтак відбулось голосування бальотами. По короткій перерві З. Романів здала звіт виборчої комісії. У висліді голосування були переобрані на трирічну каденцію М. Шиприкевич, інж. І. Скіра та інж. Ю. Телепко.

У кінцевій точці внесків і запитів були деякі замітки і суґестії присутніх членів відносно діяльности щадниці, а відтак слідувало закриття зборів. Урядники щадниці опісля гостили присутніх смачною перекускою і кавою, при чому була нагода для продовження виміни думок, в перспективі майбутнього розвитку щадниці. Слід згадати, що в цьому році дирекція призначила 45 тисяч долярів на українські народні цілі, не враховуючи поважної суми, виданої на оголошення у наших радіомовленнях і пресі, що, до речі, є для них поважною фінансовою підтримкою з боку української щадниці.

ЛЕХ ВАЛЕНСА, КЕРІВНИК підпільної „Солідарности", і Елі Візель, автор і громадський активіст жидівського походження (обидва Нобелівські лавреати) відвідали місце нацистського концентраційного табору в Авшвіці (Освєнцім), відзначуючи тим самим день визволення в'язнів совєтськими військами в 1945 році. Е. Візель був одним з в'язнів в Авшвіці і свідком вбивства його батька і одної сестри. Участь в цій церемонії брали також представники інших організацій.

Відкриття мистецької студії

Від червня 1986 року молоді мистці Маріка Голіната і Гриць Гивель провадять в Савт Оранж, Ню Джерзі, графічну студію, в якій виконують і підготовляють до друку різні проєкти: афіші, програмки, запрошення, візитівки, святочні картки, каталоги для музейних виставок, обкладинки для книжок і платівок тощо. Вони теж проєктують і виконують декорації для шкільних, пластових і дитячих імпрез та казок.

З часом приміщення для студії стало замале, і з квітня 1987 року перенеслись мистці до більшого, простірнішого бюра при 15 South Orange Avenue, South Orange, N. J. 07079.

Тут вже могли заінсталювати компютори і інші машини, потрібні для їхньої праці. Офіційне відкриття відбулося 14-го жовтня 1987 року і цей день залишиться назавжди в пам'яті Маріки Голінатої і Гриця Гивеля.

Зійшлося багато гостей, Сестри і вчителі школи св. Івана Хрестителя, родина мистців, друзі та знайомі.

О год. 8-ій вечора парох церкви св. Івана Хрестителя о. Богдан Лукій посвятив просторе приміщення, яке мистці особливо елеґантно уладили, прикрашуючи своїми проєктами, а Гриць Гивель ще й численними картинами — акварелями і оліями. Отець парох побажав Божого благословення і успіхів молодим професіоналістам та дав їм признання за працю в парохії і громаді.

Маріка Голіната є вчителькою мистецтва в школі св. Івана в Нюарку, а Гриць Гивель виготовляє для парохії графічні праці.

За гарним прийняттям ґуторили численні гості до пізнього вечора з мистцями та оглядали їхні цікаві проєкти, признаючи, що талант — це дар Божий, якого ніхто і ніщо людині забрати не може і який треба постійно розвивати.

Сестра Марія, ЧСВВ

Нобелівські...

(Закінчення зі стор. 1)

ллється кров і поширюється нужда. Він підкреслював свій реалізм кажучи, що усіх проблем не вдасться розв'язати скоро, але саме почуття, що ними хтось займається облегшить долю багатьох мільйонів осіб у світі.

Під час пресової конференції організатори наради висловлювали своє задоволення позитивним відгуком Нобелівських лавреатів, які прибули до Парижу, або надіслали свої суґестії. Академік Андрей Сахаров і Лех Валенса з Польщі не змогли взяти участи в нарадах, бо правдо подібно не хотіли ризикувати своєю долею. Їм могли відібрати право повороту на батьківщину чого вони не бажають під теперішню пору.

Президент Ф. Міттеран, одинокий учасник наради, який не є Нобелівським лав реатом, але його особа тісно пов'язана з обороною прав людини й іншими гуманітарними акціями. Між іншим, він вже проголосив свою кандидатуру на президента на чергову каденцію, але тим разом він матиме сильного противника в особі теперішнього прем'єр-міністра і посадника Парижу Жака Ширака і колишнього прем'єра Реймонда Барре.

Уряд Франції влаштував для лавреатів формальне прийняття в Елізейському палаці і концерт з виступом Мстислава Ростроповіча, Анни-Софії Муттер і Бруна Ґуірана.

„Без квітів..."

(Закінчення зі стор. 2)

родукованих „диких, а радше польових і лісових квітів". Кожне фото коротко описане з поданням назов квітів українською й науковою (латинською) термінологіями.

На жаль, деякі породи квітів вигибають через поступ цивілізації й стануть унікатами тільки в оранжеріях, у приватних домах любителів та в заповідниках. Жде їх доля, яка стрінула багато ґатунків звірів,.

На закінчення П. Вакуленко пише: „Ця перша книжка українською мовою про австралійські дикі квіти познайомить читача з цим дивом природи, що досі залишалося для нас „терра інкоґніта" (незнаний світ).

„Романтика й дикі квіти" друкована в типографічних закладах Сінґапуру, має 48 сторінок, тверду обкладинку з світлиною „Мальованої пухнатої квітки", чіткий, майже безпомилковий друк. Фота квіток, а їх 87, мистецько оформлені на непорочно білому, блискучому папері. Крім цих квіткових фот є ще кілька краєвидів та два фота тварин. І така чепурна декоративна природознавча книжка коштує заледве 15 дол. На таку фінансову витрату може дозволити собі кожний любитель книжки й природи, коли і взяти до уваги, що Британський Музей 200 років після виконання ґравюр дослідником Банксом, друкує тепер подоби 370-ти видів австралійських квітів у 38-томному збірнику, що появиться незабаром тиражем... 100 примірників за ціну чверть мільйона долярів! Десяток ґраверів працювало над збірником впродовж 30-ти років.

Побажати б П. Вакуленкові, щоб Всевишній, який створив такі чуда природи, дав йому змогу порадувати українського читача, зокрема любителів природи, ще не одною книгою.

Книжку можна придбати за попереднім надісланням грошей на адресу: Ukrainian Australiana Publishers, P. O. Box 309, Magill 5072, South Australia.

Чи Український...

(Закінчення зі стор. 2)

на один репрезентативний музей у світовій метрополії з творами наших найвидатніших мистців і найкращими зразками нашого народного мистецтва, який міг би захоплювати відвідувачів з різних країн світу і який своєю добре зорганізованою програмою пересувних виставок служив би українським громадам різних міст Америки. Досвід показує, що більше місцевих громадян відвідує пересувні виставки, бо вони є небуденними культурними подіями в місті, ніж „свій" музей з тими самими експонатами.

(Повищі критичні завваги щодо доцільности творення малих музеїв в різних містах стосуються тільки етнічних музеїв загального типу, а не „спеціяльних", якими є, наприклад, музеї церковного мистецтва чи інших.)

Богдан Цимбалістий

Ґлен Спей, Н. Й.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ відновив свою дезінформаційну кампанію проти З'єднаних Стейтів Америки в країнах Третього світу проти чого Уряд ЗСА не тільки запротестував, але вимагає від СССР пояснення чому якраз під теперішню пору Москва вирішила відновити ці напади. Газети в Ґані опублікували, на підставі інформацій ТАСС, що ЗСА нібито доставляють для Південно-Африканської Республіки хемічну зброю, яку Південна Африка передає для антикомуністичних повстанців в Анголі і Мозамбіку. Представниця Державного департаменту Филліс Оклі заявила, що Уряд ЗСА категорично заперечує ці поширюванні поголоски і жалує, що СССР взявся їх поширювати. Чарлз Вік, директор Інформаційної агенції підкреслив, що Міхаїл Горбачов запевняв президента Роналда Регена, й іших високих речників Уряду ЗСА, що СССР припинить ворожу кампанію проти Америки у країнах Третього світу.

УРЯД ПОЛЬСЬКОЇ НАРОДНОЇ Республіки приготовляє нову виборчу систему, подібну до совєтської, на підставі якої на одно місце може кандидувати два, а навіть три кандидати. Політичні спостерігачі однак кажуть, що й нова виборча реформа забезпечує за комуністами перемогу, бо кандидатів і так будуть висувати не хто інший, а тільки Польська об'єднана робітнича (комуністична) партія. Реформа ще й тим скомплікована, що коли кандидатом є комуніст, то контркандидатом, чи кандидатом також мусять бути комуністи. Коли кандидат є членом Християнсько-демократичної партії, то він змагатиметься з такими ж кандидатами. Пояснення у справі виборчої пропаґанди давав під час пресової конференції член Політбюра ПОРП Кажімєж Барчіковскі.

ТРИ ДНІ ПЕРЕД ЗАМКНЕННЯМ реченця зголошення до участи команд на Олімпіяду до Сеулю, Китайська Народна Республіка зголосила своїх спортовців до участи в Олімпіяді. У заяві говориться, що до Сеулю поїдуть понад 350 спортовців. Спочатку були деякі сумніви чи Китай братиме участь в Олімпіяді з огляду на відсутність Північної Кореї з якою Пекін вдержує приязні стосунки. Куба відмовилась від участи.

ПРЕДСТАВНКИ ЧЛЕНСЬКИХ держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО) напевно матимуть спеціяльну нараду ще перед поїздкою президента Роналда Регена до Совєтського Союзу. Цим способом західні альянти хочуть задемонструвати свою солідарність, а при тій нагоді переглянути пропоновану Вашінгтоном і Москвою співпрацю Заходу зі Сходом в різних ділянках. Марлін Фіцвотер, представник Білого Дому заявив кореспондентам, що президент Р. Реґен напевно візьме участь в такій нараді. Наради, правдоподібно, відбудуться у другій половині березня цього року. Цю ідею першою висунула прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер.

ДЕПАРТАМЕНТ ЮСТИЦІЇ ЗСА відтягнув свій наказ про арешт Могаммеда Аббаса чи Абдулли Аббаса, що його було видано тому два роки та якого пов'язували з політичним піратством італійського люксусового корабля Ахіллє Лявро і вбивством американського громадянина Леона Клінггофера. Речник департаменту Патрик Кортен заявив, що відтягнення наказу сталося в наслідок того, що італійський суд судив Аббаса у відсутності й присудив йому доживотне ув'язнення.

СОВЄТСЬКІ ВИСОКІ чинники представили свою формальну пропозицію, в якій знову роблять наголос на тому, що Москва зменшить кількість своїх ракет далекого засягу, тоді коли ЗСА погодяться на суворе обмеження у своєму пляні випробувань системи СДІ. Ця пропозиція це радше відповідь на заклик Уряду президента Роналда Реґена про можливість переговорів щодо зменшення ракет далекого засягу, в яких не було б обмежень щодо СДІ. Після зустрічі на вершинах у Вашінґтоні деякі американські чинники вірили у можливість такихперегово рів, одначе цей поступок совєтів тільки підтверджує те, що Москва на це не погодиться.

СУМНІВИ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ щодо Адміністрації президента Роналда Реґена, починають відбиватися неґативно у змаганнях за номінацію у президентських виборах між республіканськими кандидатами. Однак найбільше це впливає на виборчу кампанію віцепрезидента Джорджа Буша, що в очах більшости виборців представляє продовження Уряду Роналда Реґена.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 24-го СІЧНЯ 1988 р.

Рочестер, Н. Й. Річні збори 367-го Відд. Т-ва Запорожська Січ о год. 1:30 по пол. в кафетерії парафії св. Йосафата. На порядку нарад: звіти за минулий рік, вибір урядовців на 1988 рік та важливі справи підготовки до відзначення 75-ліття Відділу. Точно о год. 2-ій по пол. почнуться збори без огляду на число приявних. — П. Дзюба, предс., В. Попович, секр.

НЕДІЛЯ, 31-го СІЧНЯ 1988 р.

Бріджпорт, Конн. Річні загальні збори Т-ва Українська Січ 59-го Відд. о год. 12:30 по пол. в залі УКЦеркви при 457 Noble Ave. На порядку: звіти Управи і К. Комісії та вибір Управи на 1988 р. Після зборів — прийняття. Проситься членів прибути. — Д. Стець, гол., І. Гайда, рек. секр.